Çarşamba
1
SONTEŞRİN
1939
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Müessese Müdürü 1144
Başmuharrirlik 1371
Yazı İşleri Müdürü 1061
Yazı işleri 1062
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Yakında :

İki yeni Romanın tefrikasına başlıyoruz

Karilerimiz bu yeni romanlarımızı da büyük bir zevk ve heyecanla takip edeceklerdir.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNDE

Millî Şef'imiz bugün mühim bir nutuk söyliyeceklerdir

Nutuk saat onbeşte Ankara radyosiyle memlekete neşredilecek

7 nisan pazartesi günü, fevkalâde devresinin ilk toplantısını yapmış olan altıncı Büyük Millet Meclisi, evelki pazartesi günkü son toplantısında 1 teşrinisanide davetsiz olarak içtimaı karar altına almıştı.

Büyük Millet Meclisi, bugün saat on beşte, Reisicümhurumuz, Millî Şef İnönünün mühim bir nutuklariyle açılacaktır. Bu toplantı, altıncı Büyük Millet Meclisinin ilk içtima senesidir. Çok mühim olan nutuk, Ankara radyosu ile bütün memlekete verilecektir.

Ruznamede, meclis riyaseti ve riyaset divanını teşkil eden reis vekillikleri ve divan kâtiplikleri seçimi vardır. Meclisin, önümüzdeki pazartesi günü toplanarak encümenleri seçmesi muhtemeldir. Umumî kâtiplik, beşinci Büyük Millet Meclisinin intihabı yenileme kararı vermesi üzerine hükümsüz kalan, fakat altıncı Büyük Millet Meclisinin teşekkülü üzerine hükümet tarafından müzakeresi talep edilen kanun lâyihalariyle, fevkalâde toplantı devresinde sunulmuş olan lâyihalara ait encümenler ruznamesini tanzim etmektedir.

Yeni Ticaret Vekili B. Nazmi Topçuoğlu

Ticaret Vekili sıhhî sebepten istifa etti

B. Nazmi Topçuoğlu Ticaret Vekili oldu

Ankara. 31 a.a. — Bir müddettenberi rahatsız bulunan Ticaret Vekili ve Antalya mebusu Cezmi Erçin, hastalığının devamına ve tedavi ihtiyacına mebni vekâlet vazifesinden istifa etmiş ve yerine Aydın mebusu Nazmi Topçuoğlu'nun tayini yüksek tasdika iktiran eylemiştir.

Yeni vekil

Yeni vekil, 1888 de Aydında doğmuştur. Tahsilini mülkiyede bitirmiş; ticaret ve iktısatta ihtisas yapmıştır. Aydın ziraî satış kooperatifleri idare meclisi reisliğini ifası sırasında mebus seçilmiştir. Ticaret ve ekonomi işlerindeki ihtisası dolayısiyle Büyük Millet Meclisi İktısat Encümeni raportörlüğünü yapmakta idi. Kendisine yeni vazifesinde de muvaffakiyetler temenni ederiz.

Meclis C. H. P. grupunda

Meclis riyaset divanı namzetleri ve Parti grupu reis vekilleri seçildi

Sonra Parti idare heyeti seçildi

Ankara, 31 a.a. — Cümhuriyet Halk Partisi Grup Riyasetinden tebliğ edilmiştir :

Parti Grupu Umumî Heyeti bugün saat 15 te Grup Reisi ve Başvekil Dr. Refik Saydam'ın reisliğinde toplandı.

Başvekil, altıncı B. M. Meclisinin yarın açılacak olan birinci içtima yılı için Meclis Reisliğine Çankırı Mebusu Abdülhalik Renda'nın, reis vekilliklerine Aydm mebusu Dr. Mazhar Germen ve Bursa mebu-

(Sonu 3 üncü sayfada)

Başvekilimiz

Birinci Devlet Resim ve Heykel sergisini açtı

Maarit Vekilimiz açış nutkunda serginin hususiyetlerini anlattı

Başvekilimiz sergiyi açıyor

Maarif Vekilliği birinci devlet resim ve heykel sergisi dün Sergievinde güzel bir törenle Başvekilimiz Dr. Refik Saydam tarafından açılmıştır. Serginin açılış töreninde Vekiller, Mebuslar, Başvekâlet müsteşarı, Vekâletler ileri gelenleri, şehrimizdeki sefirlerden birçoğu, güzel sanatlarla alâkalı seçkin bir kalabalık hazır bulunmuştur. *(Sonu 5 inci sayfada)*

Yeni Meclis açılırken

N. A. KÜÇÜKA

Meclis bugün esas teşkilât kanunumuza göre ilk toplantısını yapıyor. Beşinci meclisin intihabı yenileme kararından sonra geçen müddet içinde yeni meclisin faaliyeti, geçen devreyi tamamlıyan mütemmim bir devredir. Yeni meclis kanunî devresine bugünden itibaren girmiştir. Türk milletinin yüksek iradesinin bir ifadesi olan yeni meclis çalışmasına, dünyanın girdiği son derecede buhranlı anlarda başlıyor. Bu meclisin hayatı, belki beşeriyetin en tarihî zamanları içinde geçecek ve türk milleti için bu senelerde mühim kararlar verecektir. İşte bu kadar ağır ve büyük mesuliyetler içinde milletin en yeni itimadiyle ve taze heyecanla iş başına gelen Büyük Meclis kendisinin omuzlarında bulunan büyük vazifenin bütün genişliğini tamamiyle müdriktir.

Tatil devresi esnasında milletin içine giderek halkın bütün hissiyatına yakından nüfuz eden millet vekilleri, milletin içtimaî, iktısadî bakımdan muhtaç olduğu hususları nazarıdikkate alacak devlet mevzuatına yeni kanunlar ve yeni kararlar ilâve edecektir. Türk esas teşkilâtına göre Büyük Millet Meclisi biricik kudret kaynağıdır. Türk milletinin kayıtsız şartsız hâkimiyetini temsil ve ifade eden bir müessesedir. Büyük Millet Meclisi mefhumu, millî istiklâli kurtarmak için açılan emsalsiz ve tarihî mücadelenin doğurduğu ve millî bünyeye son derecede uygun gelen bir makine oldu. Yirmi yıllık muntazam ve muttarit mesaisi ile uzun asırları süratle keserek şarkın ufuklarında yeni bir âlem yarattı. İçtimaî hayatımızda olduğu kadar devlet idaresinde yaptığı büyük yeniliklerle türk milleti onunla hakkiyle iftihar edebilir.

Mübalâğa etmeden söyliyebiliriz ki: millî birliği, dahilde şimdiye kadar görülmiyen huzur ve âsâyiş ve yüksek sanayi hareketlerini temin etmekle beraber Akdeniz kıyılarında ve Balkanlarda en kuvetli ve en müessir bir sulh ve barış âmili olmuştur. Türkiye'nin iç politikada gösterdiği isabetli karar ve dış politikada da bilhassa son zamanlardaki dürbinane hareketi bu büyük müessesenin ne kadar dikkat ve uyanıklıkla hareket ettiğinin güzel bir delilidir. Daima memleket fikir ve hissiyatından ilham alan Büyük Meclis millî menfaatler üstünde âzamî derecede titiz ve ihtimamlıdır. Şu hale göre başlarında Millî Şefi olduğu halde taze mesai devresine giren meclisin bütün karar ve hareketlerinde kendisini sevkeden biricik mantık ve tek rehber milletin yüksek menfaatidir. Bu husus Büyük Millet Meclisinin zihniyetine hâkim olan görüşü önümüzde gelecek hâdiselerde pek güzel tebarüz ettirmiştir.

Herkes bir kat daha bilmeli ve inanmalıdır ki Büyük Millet Meclisi üstüne aldığı büyük mukaddes vazifeyi ifa ederken daima kalb ve vicdanında bu endişe hâkim olacak ve devletin umumî siyasetine her zaman olduğu gibi bu tarihî günlerde de aynı yolda bir istikamet verecektir.

Müstakil grup idare heyeti

Ankara, 31 a.a. — C. H. P. Müstakil Grupu Reis Vekilliğinden :

C. H. P. Müstakil Grupunun 31. 10. 1939 tarihinde, Reis Vekili İstanbul Mebusu Ali Rânâ Tarhan'ın reisliğinde yapılan toplantısında, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeni içtima senesi için Müstakil Grup İdare Heyeti âzalıklarına: Konya mebusu Ali Rıza Türel, Muğla mebusu Hüsnü Kitapçı ve Rize mebusu Fuat Sirmen intihap edilmişlerdir.

C. H. P. Umumî idare neyeti toplantısı

C. H. Partisi Umumî İdare Heyetinden :

Cümhuriyet Halk Partisi Umumî İdare heyeti; dün öğleden evel mutat içtimaını yaparak Partiyi ilgilendiren meseleler üzerinde görüşmüştür.

Ziraat Vekilimizin reisliğindeki heyet Moskova'dan döndü

İstanbul, 31 (Telefonla) — Sovyet hükümetinin dâveti üzerine Moskova ziraat sergisini ziyarete giden ve ziraat vekilimiz B. Muhlis Erkmenin riyaseti altında bulunan heyetimiz dün gece geç vakit İstanbula dönmüştür. Bay Muhlis Erkmen kendisiyle konuşan gazetecilere Sovyet Rusya seyahatı hakkındaki intibalarını şöyle anlatmıştır :

"— Sovyet Rusya dönüşü intibalarımı bir iki kelime ile anlatmak mümkün değildir. Seyahat esnasında gördüklerimden çok memnunum. Dost memlekette büyük bir hüsnü kabul gördük. Bundan dolayı çok mütehassisim. Moskova ziraat sergisini çok beğendim. 15 günlük seyahatimiz esnasında bir çok istifadeli şeyler gördük.„

B. Muhlis Erkmen yarın akşam Ankara'ya hareket edecektir.

Başvekilimizin teşekkürleri

Ankara, 31 a.a. — Başvekil Doktor Refik Saydam, Cümhuriyetin 16 ıncı yıldönümü münasebetiyle yurdun her köşesinden gönderilen tebriklere teşekkürlerinin ve karşılıklı tebriklerinin iblâğına Anadolu Ajansını tavsit buyurmuşlardır.

İtalya kabinesinde faşist partisinde ve büyük kumanda da değişiklikler

Almanya ya büyük sempati besliyen şahsiyetler iş başından çekildiler

İstifa eden Faşist Partisi Genel Sekreteri Strace milli kıyafetlerini giymiş dan sözler ve dansörler arasında

İtalya Genel Kurmay Başkanlığına tayin edilen Mareşal Graziani

Roma, 31 a.a. — Aşağıdaki nazırlar istifa etmişlerdir:

Korporasyonlar nazırı Lantini,
Maarif nazırı Alfieri,
Mübadele ve döviz nazırı Gagneri,
Münakalât nazırı Benni,
Nafıa nazırı Gigli,

Ayrıca ordu genel kurmay başkanı general Pariani, harbiye müsteşarı general Valle ve başvekâlet müsteşarı Midici del Vascello da istifalarını vermişlerdir.

İstifa eden nazır ve müsteşarların ve ordu genel kurmay başkanının yerlerine aşağıdaki zevat tayin olunmuştur :

Korporasyonlar nazırlığına Ricci,
Maarif nazırlığına Paolini,

(Sonu 5 inci sayfada)

Dünya siyaseti ve Avrupa harbi karşısında Sovyetler

B. Molotof dün Sovyet Meclisinde Moskova'nın görüşünü izah etti

Moskova, 31 a.a. — Sovyetler Birliği Âli Sovyetinin beşinci fevkalâde içtima devresinin Halk Komiserleri Heyeti Reisi ve Hariciye Halk Komiseri Molotov tarafından okunan raporun metni aşağıdadır:

Mebus yoldaşlar, son iki ay zarfında beynelmilel vaziyette mühim değişiklikler husule gelmiştir. Bu değişiklikler Avrupaya ve aynı zamanda Avrupadan uzak memleketlere aittir.

Bunu söyledikten sonra ehemiyetleri katî bir mahiyette olan üç esaslı hâdiseye işaret etmek icap eder :

Molotof'a göre üç esaslı hâdise

1 — Evelâ Almanya ile Sovyetler Birliği münasebetlerinde husule gelen tahavvülü kaydetmek lâzımdır. 23 ağustosta Sovyetler Birliğiyle Almanya arasında imza edilmiş olan ademitecavüz misakı iki memleket arasında senelerce müddet devam etmiş olan gayri tabiî münasebetlere nihayet vermiştir. Bazı Avrupa hükümetleri tarafından her türlü şekillerle körüklenmekte olan düşmanlık hissi

(Sonu 5 inci sayfada)

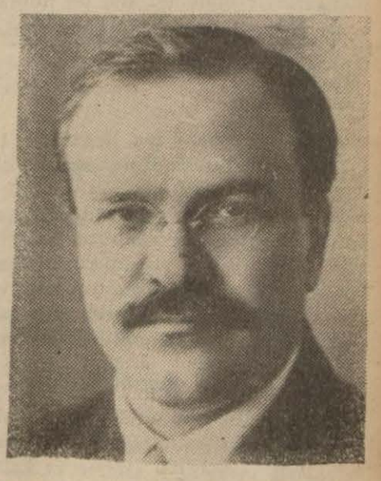

Sovyetler Birliği Halk Komiserler Heyeti Reisi ve Hariciye Halk Komiseri B. Molotof

Kültür ve insan

Ev sahiplerinden bazı ricalar

Dünyaya insan ya erkek ya dişi geldiği gibi, ya ev sahibi ya kiracı doğar. Birinci âkıbet hiç kimsenin elinde değildir. Fakat diğeri, az çok "iradei cüziye" faslına girer. Yani, biraz manevra kabiliyeti ile, kiracılıktan kurtularak, hiç olmazsa kendi evinin sahibi olmak kabildir. Fakat ekseriyetle, kiracı kiracılığın sefaletinden kurtulamaz. Hem de parayı veren yani müşteri vaziyetinde bulunan, yani iştirâ kudretini temsil eden, kendisi olduğu halde...

Bundan dolayıdır ki, ekonomik organizasyonları inkişaf etmiş olan memleketlerde, kiracının, tediye edebileceği paraya göre, tasnifine doğru gidilmiş, fakat onun müşteri vaziyetinde bulunmasındaki imtiyazlı ve hâkim vasıf ile de fazla müddet mücadele edilemiyerek, gittikçe daha ucuz, daha konforlu ve daha elverişli ikametgâhlar, emrine âmâde tutulmuştur.

Öyle ki, artık birçok şehirlerde, muslukları işlemiyen, gaz ocakları ve sobaları kiracı tarafından tedarik edilen, kaloriferleri keyfe göre yanmıya başlıyan evler kalmamıştır. Ve hassatan, üç seneden, döre seneden aşağı icar mukavelesi kalmamıştır.

Bütün bunlar, hem kiracı ve ev sahipleri arasındaki münasebeti istikrara götürmüş hem hipotek kredisi ile hipotek faizlerini tanzim eylemiştir.

Bizler Ankara'da, bir kere "oda" mefhumuna bir türlü yaklaşamadık. Hâlâ, meşhur yeni apartımanlarımız bir takım deliklerin bir araya gelmesinden ibarettir. Bundan başka, kiralar alabildiğinedir. En acıklı hususiyet ise, her tarafta ev aksamından madut olan âvize, soba, gaz ocağı, döşeme muşambası v.s. gibi eşyanın kiracıya ait olmasıdır.

Şimdilik, kiracı abalıdır. Ancak, bu halin uzun müddet devam etmediği ve ergeç, fena yapılmış yahut noksan tutulmuş apartımanlardan bizzat mal sahiplerinin zarar ettiği tecrübe ile sabit olduğundan, ileriki nesiller için hayıflanmıya lüzum yoktur.

Burhan BELGE

Yurdun muhtelif yerlerinde

Büyük bayramda yapılan açış ve temel atma törenleri

Cümhuriyetin 16 mcı yıldönümü kutlama merasimi ile birlikte yurt içinde açılışları veya temel atma merasimleri yapılan kültür ve bayındırlık eserleri etrafında aldığımız mütemmim haberlere göre,

Çanakkale'de:

Yenice kazasında yapılan hükümet konağının, Ezine elektrik santralının resmiküşadı ve Hamdibey, Kalkım nahiyelerini Balıkesir - Çanakkale şosesine bağlıyan yol üzerindeki büyük köprünün temel atma merasimi yapılmıştır.

Vilâyet merkezinde de büyük parkın açılması yapılmıştır.

Kaş'ta:

Akşam kız sanat mektebi açılmıştır.

Samsun'da:

170 bin liraya mal olacak Halkevi binasının temeli atılmış ve hava kurumu, Türkkuşu binalarının küşat resimleri yapılmıştır.

Trakya'da:

Lüleburgaz'da otel ve sinema binalarının, Gelibolu'da asrî mezbahanın, Uzunköprü ve Yenice hükümet konaklarının ve Saray ile Kırklareli arasında dört betonarme köprünün ve birçok köy mekteplerinin açılışları yapılmıştır.

Tokat'ta:

Zile kazasına tâbi İğdir nahiyesinde Atatürk anıtı açılmıştır.

İzmir'de:

Bornova belediyesi tarafından belediyeler bankasından aktedilen istikrazla tesisatı ikmal edilen içme suyunun açılış töreni vali Etem Aykut tarafından yapılmıştır. Vali bu münasebetle söylediği kısa bir nutukla bu eserin kasaba için uğurlu olmasını temenni etmiştir.

Denizli'de:

Belediye tarafından Denizli'ye 13 kilometre mesafede Gökpınar mevkiinde kurulacak 150 bin liralık hidro elektrik tesisatının temel atma merasimi dün saat 15 te yüzlerce davetlinin huzurunda yapılmıştır. Gece Halkevinde gösterit komitesi tarafından bir müsamere verilerek Ateş piyesi muvaffakiyetle temsil edilmiştir.

İzmir'de bir tören

Dün akşam Karşıyaka halkevinde toplanan deniz kuvetlerimize mensup askerlerle mektepler, izciler ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından bir fener alayı yapılmış ve Ebedî Şef Atatürk'ün annesinin Soğukkuyudaki kabri ziyaret edilerek çelenkler konulmuştur.

Dün yer yer yağış oldu

Dün şehrimizde çok bulutlu geçmiş, rüzgâr cenubu garbiden 3 metre kadar hızla esmiştir. En yüksek sıcaklık 16 derece olarak kaydedilmiştir. Yurtda hava Karadeniz kıyıları, doğu ve cenup doğusunda kapalı ve yağışlı, diğer bölgelerde bulutlu geçmiştir. 24 saat içinde yağan yağmurların karemetreye bıraktıkları su miktarları Kocaeli'de 10, Uludağ'da 5, Yalova'da 4, Bolu'da 1, Dörtyol'da 7, Elazığ ve Erzurum'da 15, Sarıkamış'ta 8, Zonguldak'ta 12 kilogramdır.

Rüzgârlar bütün bölgelerde garp istikametinden saniyede en çok 9 metre kadar hızla esmiştir. En yüksek sıcaklıklar Antalya'da 22, Dörtyol'da 23, Adana'da 25 derecedir.

İzmir'de şehit polisler için tören yapıldı

İzmir, 31 a.a. — İzmir'in müdafaası esnasında şehit düşmüş olan polislerimiz için Selvili mescitte Karakapı parkında yapılmış olan âbide önünde dün bir saygı töreni yapılmış, vilâyet, parti ve belediye erkâniyle başta bir muzika bulunan asker, jandarma, polis zabıtai belediye müfrezeleri ve diğer teşekküller mensupları hazır bulunmuşlardır.

Merasime istiklâl marşı ile başlanmış ve bunu takiben ihtiram resmini ifa eylemek ve bir dakika sükût edilmek suretiyle şehit zabıta memurlarımızın hatıraları tâziz olunmuş ve âbideye çelenkler konulmuştur.

Karadenizde fırtına

Hopa, 31 a.a. — 24 saattenberi şiddetli bir fırtına hüküm sürmektedir. Limanda bulunan Tarı vapuru iş yapamadığından denize açılmıştır. Denizde yıllardanberi görülmemiş azgın bir fırtına bütün şiddetiyle devam etmektedir.

Erzurum'da kar

Erzurum, 31 a.a. — Dün geceden itibaren Erzurum ile mülhakatına kar yağmağa başlamıştır. Her taraf kar ile örtülüdür. Yağış hâlâ devam etmektedir.

Tren biletlerinin doldurulma ve toplanma şekilleri

Devlet demiryolları işletme umum müdürlüğü gidiş dönüş biletlerini bazı gişe memurlarının yanlış doldurduklarını bazı kondüktörlerin de biletleri toplarken gidiş parçası yerine dönüş parçasını aldıklarını görmüştür. Umum müdürlük, parasını verip gideceği yer için bilet almış olan yolcuların seyahatleri esnasında, memurların bu dikkatsizliği yüzünden zarar görmemeleri ve müşkülâtla karşılaşmalarını önlemek için yeni tedbirler almıştır. Umum müdürlük bu maksatla teşkilâtına bir de tamim yapmış ve biletlerin satışlarında tatbik edilecek usulleri, biletlerin yolculardan toplanma şekillerini, biletlerin kontrollerini tafsilâtlı bir şekilde bildirmiştir.

Sıtma mücadele mıntakasındaki gayri sıhî müesseseler

Sıtma mücadele mıntakaları dahilinde bulunan yerlerde tesis ve küşat edilecek tuğla, kiremit, kerpiç ocaklarının meskûn mahallere olan mesafesinin sıtma kanununa göre tesbitinin teşkilât olan yerlerde mahallî sıtma mücadele tabipleriyle birlikte müşterek bir raporla yapılması kararlaşmıştır.

Mesut bir doğum

Arkadaşımız Ercüment Ekrem Talu'nun oğlu spor muharriri ve toprak ofisi memurlarından Muvakkar Talu'nun bir kızı dünyaya geldiğini ve adının Feriha Çiydem konduğunu memnuniyetle haber aldık. Genç arkadaşımızı ve ikinci defa büyük baba olan Ercüment Ekrem'i tebrik ederiz.

Alenen teşekkür

Sağ gözümdeki arızayı muvaffakiyetli bir ameliyatla izale ederek gözümü kazandıran Nümune hastanesi göz mütehassısı doktor Nihada alenen teşekkür etmeği borç bilirim.

Ticaret Vekâleti teşkilâtlandırma Umum Müdürlüğü büro şefi İbrahim Çetinkol

Başka vilâyetlere naklolunan komiserler

Polis mensupları arasında yapılmış olan terfileri yazmıştık. Komiser muavinliğinden komiserliğe terfi edenlerden bir kısmı bulundukları vilâyetlerden alınarak diğer vilâyetlere tayin edilmişlerdir. Bunları sırasiyle yazıyoruz:

İstanbuldan 2 Rıza Nayır Boluya, İstanbuldan 3 Halit Değer Erzuruma, İstanbuldan 16 A. Kemal Dizdaroğlu İzmire, İstanbuldan 4 Halit Tenguz Eskişehire, İstanbuldan 4 Ali Sait Kayra Samsuna, Aydından 15 İhsan Süeroğlu İstanbula, Kocaeliden 1 Muhittin Saçbağlı Denizliye, İstanbuldan 2 Hüseyin Hüsnü Dinçel Aydına, Bitlisten 1 M. Nedim Güven Hakâriye, İstanbuldan 2 Hasan Tahsin Erdem Mardine, Rizeden 1 Sıtkı Sarsan Trabzona, İstanbuldan 1 Suphi Tuncel Çoruma, İstanbuldan 2 Mustafa Işılgan Bingöle, İstanbuldan 1 Cemil Güngör Erzincana, İstanbuldan 3 Süreyya Güvenalp Diyarbakıra, İstanbuldan 4 M. Enver Akar Karsa, Çanakkaleden 2 İ. Vehbi Kekenz Eskişehire, İstanbuldan 6 Hasan Güven Hataya, İstanbuldan 12 A. Kâmil Erdem Ankaraya, İstanbuldan 1 Âdem Ok Urfa'ya, Çanakkaleden 3 A. Tevfik Yurd İzmire, İstanbuldan 2 Mahmut Sezgün Malâtyaya, İstanbuldan 2 Suphi Süzer İçel'e, İstanbuldan 1 M. Tahir Ergene Erzuruma, Tunceliden 1 Muhittin Güven Elâzığa, İstanbuldan 3 H. Hulûsi Yıldırım Karsa, İstanbuldan 1 Hamdi Bozyiğit Vana, İstanbuldan 1 Hilmi Aydın Maraşa, İstanbuldan M. Ali Saip Gencer Urfaya, İzmirden 2 Ali Nazmi Tüzün Bitlise, Ankaradan Sırrı Güntay polis enstitüsüne, Antalyadan 2 Vasat İlgün Ankaraya.

Vakıflar nizamnamesinde yapılan değişiklikler

İcra vekilleri heyeti, vakıflar nizamnamesine ek nizamnamenin bazı maddelerini değiştiren ve bazı ilâveler yapan bir nizamname projesi kabul etmiştir. Vakıflar nizamnamesine şu hükümler ilâve edilmiştir :

"Kanunen veya filen hayrî bir hizmeti kalmamış veya mütevelliliği vakfedenlerin ferilerinden başkalarına şart edilmiş olduğundan dolayı vakıflar kanununun meriyetinden evel mazbut vakıflar arasına alınan vakıfların alâkalılarına ait intifa hakları da beşinci ve müteakip maddeler hükümlerine göre hesap ve tahsis olunur.

Fîlen veya kanunen hayrî bir hizmeti kalmamasından dolayı vakıflar kanununun meriyetinden evel veya sonra zaptolunan vakıflar da, altıncı madde mucibince tesbit edilecek intifa haklarına, bu vakıfların hayrî hizmeti kalmamış olan seneye tekaddüm eden üç senelik hesaplar esas tutulur.

İntifa hakkının tesbitine esas tutulacak üç senelik varidat ve masraf hesabı bulunamıyan vakıfların tahsise tekaddüm eden bir aylık iratları ve bunun dörtte biri masraf addolunarak altıncı madde hükmü bu mikdarlara göre tatbik olunur.."

Dil fakültesi açılıyor

Dil, Tarih - Coğrafya fakültesi bugünden itibaren tedrisata başlıyacaktır.

KANATLI NESLİN DOĞUŞUNA DOĞRU

Havacılık programımızın tatbikatına ait rakamlar

Başkan B. Şükrü Koçak'ın nutku

Türk Hava Kurumu Başkanı ve Erzurum Mebusu B. Şükrü Koçak; dün Ankara radyosunda enteresan bir konuşma yapmış; havacılık dâvamızın içinde bulunduğu şartları ve Türk Hava Kurumu ile Türk Kuşu'nun kuruluşundanberi başardığı işlerin rakamla bilânçosunu vermiştir.

Havacılığın askerlik, ekonomi, siyaset ve hayat sahalarında taşıdığı ehemiyeti türk milletine anlatmak,

Ordu havacılığına uçucu, malzeme ve tesisat bakımından yardım etmek, türk gençliğini, ordu havacılığının gerisinde, ihtiyat kuvet olarak, kanatlı bir nesil haline getirmek gibi gayelerle kurulan Türk Hava Kurumunun, kuruluşundan itibaren her seneki faaliyetine ait izahatı veren başkan; kurumun çetin vazifesini başarabilmek için evelâ istikrarlı gelir kaynakları bulunduğunu, teknik eleman yetiştirmeyi ilk plâna alarak 926 da Yeşilköy tayyare makinist mektebini açtığını, ilk sıralarda Avrupaya talebe gönderilerek 27 tayyare mühendisi yetiştirildiğini, 3 mayıs 935 te, milletin iki büyük ve aziz Şefi Atatürk ve İnönü'nün muhterem elleriyle Türkkuşu'nun açıldığını izah etmiş ve şu rakamları vermiştir:

"—1935 yılı. Dost Sovyet Rusyanın Koktebel yüksek plânörcülük okulunda sekiz türk genci, öğretmen olarak yetişmektedir. Ve Türkkuşu Ankara şubesi, iki plânörle işe başlamıştır. 1935 cümhuriyet bayramında dokuz on Türkkuşu paraşütçüsünün tören esnasında gökten yere inmesi, halk arasında uçan gençliğe karşı ilk alâkayı uyandırmıştır. Ankaradan Eskişehire ve Kayseriye plânörlerimizin römork uçuşları başlamıştır.

1936 temmuzunda Türkkuşu vilâyet şubelerinin sayısı beşe çıkmıştır. Ve (İnönü) plânörcülük kampı açılmıştır.

1937 de Etimesğut kampının açılması, Türkkuşunun kuvetli adımlarından biri olmuştur. Türkkuşu filolarının memleket turneleri Konya, Mersin, Adana, Urfa ve Diyarbakıra kadar uzanmaktadır. Ve plânörle 14 saat, 20 dakika havada kalarak dünya rekorunu geride bırakan kabiliyetler yetişmeğe başlamıştır.

1935 ten 1938 e kadar plânör pilotu brövesi alanların sayısı (222) iken bu sene, bu rakam birdenbire (489) a yükselmiştir. Motörlü tayyareye gelince: 1937 den 1938 sonuna kadar yetişenlerin sayısı (72) iken bu sene yekûn 152 yi bulmuştur.."

Havacılık sevgisinin kökleşmesi ve yayılması, türk gençliğinin kanatlanma davasının inkişafiyle ölçülü olarak, Türkkuşuna alınma şartları gittikçe kaliteye ehemiyet verilerek tahdit edildiğini, yaş ve tahsil vaziyetlerine ehemiyet verildiğini anlatan hatip, Türkkuşunun yeni bir faaliyet şubesi olan gedikli yuvası üzerinde şu izahatı vermiştir :

" Türk Hava Kurumunun bu sene kurmuş olduğu (Gedikli yuvası) hava ordumuzun çok mübrem bir ihtiyacını karşılıyacaktır. Orta okul tahsilini bitiren gençler arasından seçilen 170 gedikli, İnönü kampında plânörler üzerinde yetiştirilerek bunlardan yetmişi makinist olarak ayrılmış ve Kayseri tayyare fabrikasına gönderilmiştir. Geriye kalan (100) gedikli motörlü tayyareler üzerinde yetiştirilmek için Ankaraya getirilmişlerdir. 17 - 18 yaşlarına henüz erişmiş olan bu cevval türk çocukları, yarının hava yıldızları olmıya namzet değerli kabiliyetlerdir. Bu sene ayrıca havacılığa ayrılan (97) subay İnönü kampında plânör üzerinde çalışmışlardır.„

Tükkuşuna 935 te 13, 936 da 45; 937 de 62 motörsüz tayyare verildiğini, bugün bu rakamın 265 e yükseldiğini, havacılığımızın devam edebilmesi için lüzumlu olan malzemeyi millileştirmek mecburiyetinde olduğumuzu, bu itibarla hazırlanmış olan üç senelik programa dahil mevzulardan Atölye için yalnız bu yıl 200 bin; binalar için 261 bin lira harcandığını, İnönünde bu sene 600 gencin toplanmış olduğunu, 937 de paraşütle atlıyan sayısı 1582 iken bugün 2495 e yükseldiğini, modelcilik için kurs gören elişi öğretmenlerinin 393 ü bulduğunu anlatan Başkan dedi ki:

"— Memleketin en uzak köşelerine kadar uzanmış (418) şubesinde vazife alan idealist ve feragatli heyetlerin sarfettiği mesai ile, kurulduğu tarihten bugüne kadar (70) milyon lira gelir elde eden ve M.M. Vekâleti Hava bütçesine (51) milyon liralık yardımda bulunan Türk Hava Kurumunun (Türkkuşu) ile başarmağa çalıştığı hizmet, bu milyonlardan çok daha değerlidir. Gençliği kanatlandırmak davasını, umduğumuz inkişafa vardığımız gün, genç Türkiye, yarına daha emin bakabilecektir.

Gayeye ulaşabilmek için en kuveli mesnedimiz türk milletinin hiç yanılmıyan, şuurlu duyuşu ve görüşüdür. Yurdun her tarafında Hava Kurumuna âza yazılmak için başlıyan kuvetli alâka, dünya hâdiseleri karşısında millî hassasiyetin ne kadar uyanık bulunduğunu göstermektedir. Vatandaşların takdirle yâdettiğimiz civanmertliği yakında Türkkuşu şubelerimizin memleketin her tarafına yayılabilmesini kolaylaştıracaktır. Halkımız Kuruma âza yazılmakla hava müdafaa kuvetlerimizin kıymetini yükseltmeğe yardım etmekte olduklarını bugün daha iyi kavramaktadırlar.„

Gümrük memurlarının kıdem tablosu hazırlanıyor

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinde teşkil olunan memurlar intihap komisyonu, gümrük memurlarının terfi, tahvil ve nakilleri etrafında memurların ehliyet ve liyakatlerini göz önünde bulundurarak sicillerini tetkik etmeğe devam etmektedir. Komisyon her sınıfa göre memurların kıdem tablosunu tanzim ile meşgul olmaktadır. Komisyon memurların bir yerden diğer yere nakillerinde de ya fena şeraitli mahallerde kanunî müddetlerini doldurmuş olmaları, veya kendisinin ve ailesinin bulunduğu muhitin iklimiyle imtizaç edemiyerek sıhî sebeplerle başka yerlere kaldırılması resmî etibba raporlariyle sabit bulunması ve yahut da tahsil çağındaki çocuklarının tahsillerini yapacak mahallinde mektep bulunmaması ve yahut idarî lüzum ve zaruretlerle yerinden kaldırılması lâzım gelmesi veya terfiine yerinde imkân görülmemesi gibi sebepleri nazarıitibara almaktadır. Memurların sicillerinde aile durumları mevcut bulunduğundan nakil için lüzumsuz yere müracaatta bulunmamaları ve sıhî sebeplerle nakillerini istiyenlerin ise tam teşekküllü sıhî heyet raporu göndermeleri kararlaşmış ve alâkalılara bildirilmiştir.

(1465) e TELEFON

Çocuk Esirgeme Kurumuna yapılacak her türlü yardımların aldırılması için (1465) e telefon etmenizi Kurum saygı ile diler.

Varsın olsun, ne zarar, işte bizim şarkın da
Böyle daldırma olur, hem açınız asârı
Köprünün nerde görülmüş hani tahtebahri ?

Yukarıki mısraları imar gören ve yeni köprüye kavuşan İstanbul'da şimdi kim bilir, ne kadar yadırgarlar? T. İ.

YANKILAR

Reşit Ayad

İngiliz tâbiriyle centilmen, türk tâbiriyle çelebi bir dostumuzu kaybettik. Ercüment Ekrem Talu'nun "bir efendi adam" dediği Reşit Ayad'ın ölümü kendini yakından ve uzaktan tanıyanları, derin teessürlere düşürmüştür.

Kendisi, vaktiyle Tunus'u fetheden türk ailelerinden birisinin asil bir çocuğu idi ve en son olarak kabul ettiği Ankara Palas Umum Müdürlüğünden önce de zengin ve parlak bir hayat sürmüştü.

Rahmetli Reşit Ayad, 1876 senesinde doğmuş, tahsiline Paris'teki Dördüncü Hanri lisesinde başlamış, 1894 te Sen sir ihzarî kurslarında okumuş, sonra matematik tahsili için Sent Barb mektebine geçmiş ve 1895 te oradan mezun olmuştur. Reşit Ayad, bundan bir müddet de Zürih'te politeknike devam etti.

Bu centilmen ve asil türk çocuğu, kendi benzerleri gibi devlet kapısında rütbe ve sırma aramamış, türk çelebiliğinin meziyetlerini yabancılara tanıtmaktan zevk duymuştur. Türk sporunun Avrupa ülkelerinde temsili vazifesinde hepimize ön ayak olanlardan birisi o idi. Büyük Avrupa hipodromlarında prens Reşit Binayad'ın atları muvaffakiyet kazandıkça hiç şüphesiz, gazeteler türklerden bahsetmeyi ihmal etmediler. Balkan harbinde Viyana'da bulunan Reşit Ayad, her işini yüzüstü bırakarak gönüllü yazılmak gibi tam centilmence bir jest de gösterdi.

O gün bugündür, türk içtimaî hayatının medenî yaşamak, medenice evlenmek yolunda yol alması için birçok yerlerde çalışmıştı.

Eski zamandanberi hastalığı kendisini vakit vakit yakalar, muztarip ederdi. Atatürk, Reşit'in meziyetlerini takdir ederek Yalova'dan tedavi için bir Avrupa sanatoryomuna göndermişti.

Gitti, iyileşti; geldi. Gene çalıştı, gene uğraştı. Onu iyi gördükçe bütün dostları sevinirlerdi. Nihayet son kriz hekimlerin tedbirlerine ve dostlarının temennisine galip geldi.

Bu ayın otuzundanberi, dünyanın birçok taraflarını dolaşmış olan Reşit, Ankara topraklarındadır.

Tanrı'dan kendisine rahmet ve iki çocuğiyle dostlarına teselli diliyorum.

***

Miki fare gaz maskeleri!

Miki fareyi tanırsınız. Valt Dizney isminde bir ressamın kalem ve fırçasından doğan bu acayip mahlûk, senelerdenberi, sinema perdelerinde yalnız küçükleri değil, büyükleri de eğlendirip durur. Birçok insanlara neşe ve kahkaha içinde uzun saatler geçirttiği için çapkın Miki'yi beşeriyete hizmet edenler arasında sayabiliriz.

Harpten sonra da Miki bu insanî vazifesine devam ediyor. Bir ingiliz gazetesinin ilk sayfasında çıkan şu haberi okuyunuz:

"İki yaşındaki çocuklar için yaptırılan Miki fare gaz maskeleri Londra'da dağıtılmağa başlanmıştır. Çünkü alelâde gaz maskeleri bebekleri korkutuyordu. Bu yeni maskeler renkli yapılmış, üzerine iki ayrı gözle lâstikten bir burun ilâve edilmiştir. Çocuklar, bu maskeleri çok sevdikleri için daima bunlarla oynamak istemekte, anneleri bunları yavruların elinden zorla almaktadırlar.„

*

Eski Unkapanı köprüsünün yerine kurulan yeni, güzel ve sağlam Atatürk köprüsünün üzerinden koşa koşa geçen halkın bir resmini gördüm. Aklıma eski köprü hakkında yazılmış bir manzumeden şu mısralar geldi:

Köprüden çok geçerim, hem nekadar geçtimse,
Beni sevketmedi bir kerrecik olsun ye'se,
Ne Halicin o yosun çehreli miskin suları,
Ne onun hilkate küsmüş gibi durgun kenarı.
Herkesin hissi bir olmaz; meselâ, karşıdaki
Halicin baş başa vermiş, düşünen, pis eski,
Ağlamış yüzlü, harap evleri durdukça sizin,
İçinizden acı şeyler geçecek hep, lâkin,
Bak benim öyle değil, siz de biraz şair olun.
Meselâ, geçtiğiniz yalpa yapan tahta yolun
Ceddi merhumu, acep, sal mı demekten ne çıkar?
Geliniz farzedelim biz bunu sabih bulvar.
Köprüler asma imiş Avrupa afakında,

İstanbul Üniversitesinde

Dün yeni ders yılı başladı

İstanbul, 31 (Telefonla) — İstanbul Üniversitesi birinci ders günü bugün saat 10 da büyük merasimle açılmıştır. Merasime Üniversite profesörleri, doçentler ve talebe iştirâk etmiştir. Talebe tarafından söylenen istiklâl marşından sonra Rektör B. Cemil Bilsel irat ettiği nutukta hulâsatan demiştir ki:

"— İstanbul Üniversitesi birinci ders gününe başlıyor. Bu birinci dersgününü bir dilekle açıyorum. İstanbul Üniversitesi bu yılki açılışı Atatürk'ün ölümünden sonra ilk açılıştır. Yurdun kurtuluşunu, kuruluşunu ve itibar buluşunu eşsiz dehasına borçlu olduğumuz Ebedî Şefimiz Atatürk'ü her yıl açış gününde anarım. Onun ölümünden sonra onun ölmiyen ve hiç ölmiyecek olan büyük hatırası önünde hepinizi beş dakika sükûta dâvet ederim.

Beş dakika sükûtu müteakip rektör sözüne devamla demiştir ki:

"— Üniversite bu yıl 328 i tıptan, 101 i hukuktan, 79 u edebiyattan, 79 u fenden, 23 ü diş tababetinden olmak üzere 610 mezun vermiştir. Dördüncü sınıfı bu yıl açılmakta olan iktısat fakültesi ilk mezunlarını gelecek yıl verecektir. Bu sınıfa terfi edenlerin sayısı 386 dır. Dil mektebinde imtihanlara 2600 talebe girmiş ve 2363 ü kazanmıştır. Türk inkılâbı dersine devam eden son sınıf talebesi (bu yıl 868 kişi) hepsi de geçmiştir.

City Of Flint vapuru Tromsöden geçti

Stokholm, 31 a.a. — City of Flint dün öğleden sonra Tromsö'ye gelmiştir. Vapur nazi bayrağını taşımakta ve alman mürettebatı tarafından sevk ve idare edilmektedir. Ve amerikalı mürettebat da vapurdadır. Vapur saat 16 da tekrar hareket etmiştir.

Bir tayfanın anlattıkları

Londra, 31 a.a. — Doyçland kruvazörü tarafından cenubî Atlas'ta batırılmış ve mürettebatı City of Flint vapuruna alınmış olan Stonegate ingiliz vapurunun tayfasından biri şunu anlatmıştır:

"— Doyçland kumandanı, City of Flint'i tevkif ettiği zaman kaptan ile vapurunun bir alman limanında hapis ve yahut tahribi şıklarından birini seçmesini istemiştir. City of Flint kaptanı bir alman limanında hapsi tercih etmiştir.

City'e gönderilen alman mürettebatı ellerinde bomba ve ruvelver bulunan 18 kişiden ibaretti. Bunlar Stonegate'nin mürettebatını vapurun bir yerine hapsetmiş, fakat City'nin amerikan mürettebatını serbest bırakmışlardır.

Almanlar, City'yi Tromsö'ye götürmüşler, ingilizler orada karaya çıkarılmıştır. City, Tromsö'de su almış ve tekrar hareket eylemiştir.

Vapura Norveç karasularının hududuna kadar bir Norveç vapuru refakat etmiştir.„

Yozgat'ta hükûmet binası inşası

Yozgat, 31 a.a. — İnşaatı 129 bin türk lirasına mâlolacak yeni hükümet konağının 48.500 liralık bir kısım inşaatı ikmâl edilmiş ve 80 bin türk liralık mütebaki kısmı da eksiltmeğe konulmuştur.

İngiltere Tiran'a bir başkonsolos tâyin edecek

Londra, 31 a.a. — Royter Ajansının diplomatik muhabirine göre Britanya hükümeti Arnavutluğun hükümet merkezi olan Tirana, şimdi bir başkonsolos tayini mümkün olup olmadığını İtalyan hükümetinden sormuştur.

Bu teşebbüsün başlıca sebeplerinden biri, Arnavutluğun İtalyaya ilhakındanberi pek fazla olan idarî güçlüklerin harpten dolayı şimdi artmakta bulunmasıdır.

Arnavutluktaki eski elçi Sir Andrev âyan ayrıldığındanberi bu vazifeyi tek başına konsolos vekili Gamble ifa etmektedir. İngiliz hükümetinin bu teşebbüsü Gamble'in yükünü hafifletmiye matuftur.

DÜNYA HABERLERİ

Alman tayyareleri Fransız toprağında keşif uçuşu yaptılar

Birkaç Alman tayyaresi düşürüldü

Paris, 31 a.a. — 31 ilkteşrin sabah tebliğidir:

Cephenin heyeti umumiyesinde dün gece sükûnetle geçmiştir.

Akşam tebliği

Paris, 31 a.a. — 31. 10. 1939 tarihli fransız akşam tebliği :

Moselle ile Sarre arasında bariz bir faaliyet olmuş, ufak keşif kolu taarruzları yapılmıştır. 30 teşrinievel günü zarfında yapılan müteaddit uçuşlar esnasında çifte motörlü bir alman keşif tayyaresi hatlarımıza düşürülmüştür. Düşmanın iki tarassut tayyaresi Sarre cephesinde alman hatlarına düşmüştür. Bütün fransız tayyareleri üslerine dönmüştür.

Alman resmî tebliği

Berlin, 31 a.a. — Resmî tebliğ : Garp cephesinde hafif topçu faaliyeti olmuştur. Moselle ile Palatinat ormanı arasında keşif kolları faaliyeti olmuştur.

4 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Lorrain cephesinde faaliyet

Paris, 31 a.a. — Askerî vaziyet hakkında Havas ajansının tebliği :

Dün, evelki günlerin tersine olarak bilhassa Lorrain cephesinde fransız piyade, topçu hava kuvetleri birden faaliyet göstermişlerdir.

Fransız piyadesi alman hatlarının istikşafı faaliyetine devam ederek bir çok hamleler yapmış ve bu faaliyet bilhassa Moselle ve Blier bölgesi ile Sarbrükün merkez mevziinin iki cenahı üzerinde hararetli olmuştur. Bu mevziin şimaline bir çok devriyeler gönderilmiştir.

Almanlardan bir miktar esir alındı

Esasında müteferri harekât olmakla beraber bu intizar devresinde hususî bir ehemiyet kazanan bu faaliyet esnasında almanlardan bir miktar esir alınmıştır.

Tayyareler bir çok keşif uçuşu yapmışlardır. Keza iki taraf topçusu da faaliyet göstermiştir.

Düşman topçusu ilk defa olarak fransız hatları içinde on kilometrede bulunan bir köyü bombardıman etmek suretiyle büyük menzilli ağır toplarının yerlerini meydana çıkarmışlardır.

Almanlar fransız toprağında keşif uçuşu yaptılar

Paris, 31 a.a. — Alman tayyareleri ilk defa olarak fransız toprakları üzerinde uzaklarda keşif uçuşu yapmışlardır. Alman tayyarelerinden en aşağı bir tanesi fransız tayyareleri tarafından düşürülmüştür.

Fransız keşif tayyareleri alman top rakları dahilinde çok derin bir böl - geye nüfuz etmişlerdir. Bu suretle yedi uçuş yapılmıştır. Bütün tayyareler üslerine dönmüşlerdir.

Fransa dahilinde 150 kilometre derinlikte bir alman tayyaresi düşürülmüştür. Diğer bir kaç tayyarenin de aynı akibete uğradığı anlaşılmakta ise de, fransız kumandanlığı bir rakam verebilmek için yapılan araştırmaların bir neticesini beklemektedir. Bu araştırmalar uzun sürebilecektir. Zira, tayyarelerin ormanlık bir bölge üzerine düştüğü anlaşılmaktadır. Bu tayyarelerin fransız toprakları üzerinde bulunması hayatı katiyen bozmamıştır. Büyük şehirlerde hiç bir tehlike işareti verilmemiştir.

İngiliz askerlerinin Noel mezuniyeti

Londra, 31 a.a. — Resmî bir menbadan öğrenildiğine göre, Fransadaki ingiliz kıtaatı efradına noel mezuniyeti bir kânunuevelden itibaren verilmiye başlanacaktır.

Bir alman tekzibi

Amsterdam, 31 a.a. — Berlinden alınan malûmata göre resmî alman mahafili, Almanyanın yakında bitaraf devletleri tehdit edecek büyük bir taarruz icra edeceğine dair olan şayiaları tekzip etmektedir.

Alman kıtaatının Hollanda hududunda tahşit edilmiş olduğuna dair olan haberlere gelince, alman makamatı namına söz söylemiye selâhiyettar olan bir zat, fransız cephesinin nisbeten kısa olmasına binaen alman kıtaatının yayılmak mecburiyetinde kalmış olduklarını söylemiştir.

Nevyork dünya sergisi dün akşam kapandı

Sergideki Türk çeşmesi törenle Nevyork şehrine takdim edildi

Nevyork, 31 a.a. — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Nevyork dünya sergisi bu akşam, büyük bir törenle kapanmıştır. Sergiyi şimdiye kadar 20 milyon kişi ziyaret etmiştir.

Memleketimizin Nevyork şehrine hediye ettiği çeşmenin takdim töreni, cümhuriyetin 16 ıncı yıldönümü vesilesiyle yapıldı. Vedat Tör davetlilere hoşgeldiniz dedikten sonra büyük türk cihangirleri hakkında bir eser hazırlıyan meşhur muharrir Miss Cook tanıtmıştır. Miss Cook, türklüğe derin bir sevgi ve anlayış ifade eden nutkunda, türklerin asaletini, Yunanistana gelen ve ancak ecnebî entrikalarının kurbanı sayılabilen rum ve ermeni muhacirlerin sitayişli ifadelerinden daha iyi tanıdığını, türklerin garp tekniğini benimsedikten sonra kendi asîl kültürlerini canlandırmıya başladıklarını, serginin yegâne artistik binası türk pavyonunun buna canlı bir şahit olduğunu ve bunun olduğu gibi muhafazası icap ettiğini söylemiştir.

Büyük Elçimizin nutku

Büyük elçimiz nutkunda çeşme başlarının çok defalar kalb maceralarına sahne olduğunu anlatmış, hediye ettiğimiz çeşmenin Türk - Amerikan milletleri arasındaki sevginin bir sembolü olmasını dilemiştir.

Belediye meclisi reisi yedi buçuk milyon nevyorklu adına teşekkür ederek, terakkiyi seven iki milletin bugün biribirine her vakitten ziyade yakınlık duyduklarını, türk çeşmesinin yeni parkın en güzel bir nüvesi olacağını bildirmiştir. Nihayet de türkçe olarak — bu çeşme başında türk miletine selâm ve sevgiler — demiştir.

Sergi namına ecnebî iştirâkleri reisi Ruzvelt türk milletinin 16 cümhuriyet yılındaki hamlelerinin hayret verici neticelerini anlatmış ve Asya ile Avrupa arasındaki yolların bekçisi sıfatiyle insanlığa karşı mesuliyetlerini tanıdığını en parlak bir surette isbat etmekte olduğunu dünya yüzünde sulh ve istikrarın büyük âmili olduğunu söylemiştir.

Akşam türkler büyük elçimizin reisliği altında toplanarak bayramlaşmışlardır.

Vaktiyle kundaklanan iki fabrika için Almanya tazminat verecek

Vaşington, 31 a.a. — Muhtelit alman - amerikan "mutalebat" komisyonu, osn harp esnasında Blacktom ve Kingsland mühimmat fabrikalarında yapılmış olan kundakçılık dolayısiyle Almanya'dan tazminat talep eden amerikan müesseselerine 10 milyon ingiliz lirası tahsis etmiştir.

Geçen haziran ayında mezkûr komisyon, 1916 senesi temmuzunda Blactom'da ve 1917 senesi ikinci kânunda Kingsland'da vukua gelmiş olan felâketlerden Almanya'nın mesul olduğuna hükmetmiş idi. İlk felâketin vukuunda 4 kişi ölmüştür. Kingsland felâketinde ise nüfusca telefat olmadı.

Alman yüksek kumandasında değişiklik mi ?

Bazı şayialar dolaşıyor

Londra, 31 a.a. — Yorkshire Post gazetesinin askerî muhabiri yazıyor:

Alman valiler geçen haftaki toplantıda Hitler'den, Sovyetler Birliğinin harbe girip girmiyeceğini sormuşlardır.

Hitler, bu suale menfi cevap vermesi üzerine, valiler Rusya olmadan müttefiklere taarruz etmenin feci bir hata olacağını bildirmişlerdir.

Söylendiğine göre, alman başkumandanlığı von Brauchitsch'ten alınacak ve pek yakında genel kurmayda değişiklikler olacaktır.

Paris, 31 a.a. — Pötit Parisien gazetesi, general von Brautchitsch'in istifa ettiğine dair Zürih'te bir şayia dolaştığını yazmaktadır.

Bazı gazeteler, Budapeşte'den aldıkları bir habere atfen dr. Schacht ile Hugenberg'in Almanya'dan kaçtıklarını yazmaktadırlar.

İngiliz tayyareleri Alman hava üsleri üzerinde teftiş yaptılar

Londra, 31 a.a. — Havacılık nezaretinin bildirdiğine göre, bu gece, ingiliz tayyare kuvetlerinden bir grup, şimalî Almanya'daki hava meydanları üzerinde geniş bir keşif uçuşu yapmıştır. Bu uçuşlar esnasında kıymetli müşahedeler elde edilmiştir. Tayyarelerden bir tanesi gece yarısına kadar üssüne dönmemiş bulunuyordu.

Belçika üzerinden uçan tayyare

Brüksel, 31 a.a. — Milliyeti meçhul bir tayyare, dün öğleden sonra çok yükseklerden Namur üzerinde uçmuştur. Tayyare dafii toplar, tayyareye ateş açarak onu Belçika arazisini terke icbar etmişlerdir.

Alarm işareti

Londra, 31 a.a. — Bu sabah Kent Kontluğu dahilinde kâin Viesle'de tehlike işareti ve biraz sonra da tehlike geçmiştir işareti verilmiştir.

İki tayyareci cesedi

Londra, 31 a.a. — Biri Mundesley diğeri Happisbarg'da olmak üzere iki alman tayyarecisi cesedi dün dalgalar tarafından sahile atılmıştır.

Finlândiya heyeti Moskova'da

Helsinki, 31 a.a. — Finlandiya heyeti, dün gece Moskova'ya gelmiştir.

İstekler arasında mühim farklar

Kopenhag, 31 a.a. — Social demokraten gazetesinin Helsinki muhabiri, Finlandiya teklifleriyle rus istekleri arasında mühim fark mevcut olduğunu yazıyor.

Bazı noktalar üzerinde isrardan vaz geçmiş olan Finalndiyanın yeni tâviz lerde bulunmasına imkânsız gözü ile bakılmaktadır.

B. Ruzvelt'in bir mektubu

Bern, 31 a.a. — Neue Zürcher Zeitung'un Helsinki'deki muhabirinin öğrendiğine göre Moskova'daki son toplantı sıralarında Amerika sefareti erkânından biri Finlandiya murahhas heyetine Reisicümhur Ruzvelt'in hususî bir mektubunu vermiştir. B. Ruzvelt bu mektupta müzakereler tehdit edici bir şekil aldığı takdirde kendisinin haberdar edilmesini rica etmektedir.

Sovyet gazeteleri Amerika'ya hücuma başladılar

Paris, 31 a.a. — Havas bildiriyor: Moskova'dan gelen müteaddit haberler, birkaç gündenberi orada matbuatın Birleşik Amerikaya karşı şiddetli bir mücadele açtığını göstermektedir.

Rus efkârıumumiyesine verilen bu yeni direktifleri izaha yarıyacak birçok faraziyeler ileri sürülmekte ise de, Pittman Projesinin kabulü keyfiyeti aranılan sebebi kâfi derecede anlatmaktadır. Sovyet Rusya, Birleşik Amerika'nın tam bir istinkâf vaziyeti almasına intizar ettiğinden, Almanye ile bir dereceye kadar el birliği yapmayı kabul etmişti. Binaenaleyh, sovyet matbuatının bugünkü neşriyatı, efkârıumumiyeyi şimdiye kadar tesbit edilenden gayri bir istikamete sevketmiye matuftur.

Meclis C. H. P. grupunda

(Başı 1 inci sayfada)

su Refet Canıtez ve Sivas mebusu Şemseddin Günaltay'ın Parti riyaset divanı tarafından namzet gösterildiklerini bildirdi. Umumî heyet bu namzetleri ittifakla kabul etti.

Gene riyaset divanınca Parti Grupu reis vekilliklerine namzet gösterilen Seyhan mebusu Hilmi Uran ve Trabzon mebusu Hasan Saka umumî heyetçe ittifakla seçildiler.

Bundan sonra B. M. Meclisi idare âzalıklariyle riyaset divanı kâtiplikleri için yapılan serbest intihapta, ârâ tasnifi neticesinde evelki idare âmirleri Bayazit mebusu Halit Bayrak ve Mardin mebusu İrfan Ferit Alpaya ve Manisa mebusu Dr. Saim Uzer büyük bir ekseriyetle seçildiler.

Divan kâtiplikleri için yapılan seçimde de gene evelki divan kâtipleri Vedit Uzgören (Kütahya), Bekir Kaleli (Antep), Kemal Ünal (İsparta), Cavit Ural (Niğde), Dr. Sait Konuk (Bursa), Ziya Gevher Etili (Çanakkale), kazanmışlardır.

Parti Grupu İdare Heyeti üyelikleri için yapılan seçimin tasnifinde eski üyelerden Abdülhak Fırat (Erzincan), Rasih Kaplan (Antalya), Damar Arıkoğlu (Seyhan), Emin İnankur (İçel), Şükrü Koçak (Erzurum), İsmet Eker (Çorum), Atıf Tüzün (Çoruh), General İhsan (Giresun), Kâmil Dursun (İzmir) ekseriyetle seçilmişlerdir.

Ruznamede başka bir şey olmadığından saat 18,30 da içtimaa nihayet verilmiştir.

Alman denizaltılarının batırdıkları gemiler

taarruzu yapan kaptan "biz sizi değil Çemberleyni arıyoruz dedi„

Londra, 31 a.a. — "Saint - Nidan" balıkçı gemisini batıran alman tahtelbahirinin kumandanı geminin kaptanını kurtardıktan sonra:

"— Biz, sizi değil, Chamberlain'i arıyoruz." demiştir.

Saint - Nidan'ın 15 kişiden ibaret olan mürettebatı bir tahlisiye sandalına binmişti. Tahtelbahirin kumandanı şu sözleri ilâve etmiştir:

"— Bizim ingiliz balıkçı gemilerinin mürettebatı ile hiç bir kavgamız yoktur. Fakat Almanya, Chamberlainin başladığı harbe sonuna kadar devam edecektir."

Kumandan bundan sonra gemi mürettebatının sandalda yiyecekleri olup olmadığını sormuş ve onlara bir kutu bisküvü vermiştir.

Gemi mürettebatının sandalda yaktığı ateşi gören "Lynx" balıkçı gemisi sandala yaklaşarak tayfaları kurtarmıştır. Ve tahtelbahir tekrar göründüğü için Lynx telsizle imdat işaretleri vermiş ve bunu gören tahtelbahir, gemiyi bombardıman etmiştir. "Lynx" in mürettebatından iki kişi yaralanmıştır. Alman bahriyelileri "Lynx"in bordasına patlayıcı maddeler koyarak gemiyi batırmışlardır. Bundan sonra Hull limanına bağlı "Lady Hogarth" ismindeki balıkçı gemisi facia mahalline gelmiştir. Geminin geldiğini gören tahtelbahir onu ağlebiihtimal bir torpido zannederek derhal batmış ve gözden kaybolmuştur.

"Lady Hogarth", diğer iki balıkçı gemisinin mürettebatını bordasına alarak İskoçya'da karaya çıkarmıştır.

Bir vapur daha batırıldı

Londra, 31 a.a. — Helsinki limanına bağlı "Yuno" vapuru, dün şimal denizinde bir infilâk neticesinde batmıştır.

24 kişiden ibaret olan vapur mürettebatından bir çoğu ve 5 kadın denize düşmüşler, 20 dakika kadar suyun üstünde kaldıktan sonra "Mimosa" isimli Norveç vapuru tarafından kurtarılmışlardır.

"Yuno" kazazedelerinden 19 u dün akşam İngiltere sahiline çıkarılmıştır.

Batan bir vapurun mürettebatının anlattıkları

Londra, 31 a.a. — 4.666 tonluk ingiliz bandıralı "Cairnmona" vapuru batırıldıktan sonra mürettebatından üç kişinin kaybolduğu görülmüştür. Mürettebattan geriye kalan 41 kişi bir sandala binerek bugün bir ingiliz sahiline çıkmağa muvaffak olmuştur. Bunlardan biri demiştir ki:

"— Evelce hiç bir ihtarda bulunulmamıştı. Birdenbire şiddetli bir infilâk oldu ve vapurumuz 20 dakika içinde battı. Geminin anbarında bulunan birkaç arkadaşımızın infilâk esnasında öldüğünü zannediyoruz.„

Juno'nun mürettebatı kurtarıldı

Hull, 31 a.a. — Finlandiya'nın torpillenen Juno vapurunun acentası, yirmi altı kişiden mürekkep olan mürettebatın Hull'e çıkarıldığını ve gemicilerden birinin sonradan öldüğünü bildirmektedir.

Clement'nın batırılmasına ait tafsilât

Londra, 31 a.a. — Eastendans vapuru mürettebatından biri, Saint Vincent'da açıkta demirlemiş olan bir yunan gemisinde, Clement vapurunun süvarisi Harris'i gördüğünü söylemiştir. Gemicinin ifadesine göre, Harris, Clement'nın amiral Scheer cep kruvazörü tarafından batırıldığını, kendisinin ve sermakinistin kruvazöre alındıklarını, kruvazörün isminin Star şeklinde değiştirilmiş olduğunu, fakat gemide, on bir inçlik toplarla iri torpil kovanlarını gördüğünü anlatmıştır.

Clement vapuru iki torpille batmadığından topla batırılmıştır. Sonradan, Harris'i ve sermakinisti bir yunan vapuruna aktarma edilmişlerdir.

Alman denizaltılarının yeni hareketleri

Kopenhag, 31 a.a. — D. N. B. ajansı bildiriyor :

Berlingsche Liotende gazetesi, Oslo'dan aldığı haberlere göre, alman tahtelbahirlerinin Atlas denizinde yeni muvaffakiyetler kaydettiklerini yazmaktadır. Bu gazete diyor ki: Norveç bandıralı Bardalana vapuru, facialı bir seyahatten sonra dün Oslo limanına gelmiştir. Vapur mürettebatı, Finister burnu açıklarında ingiliz bandıralı Clonchishns vapurunun 37 kişiden mürekkep tayfasını kurtardıklarını anlatmaktadırlar. İngiliz vapurunun bir alman tahtelbahiri tarafından batırıldığı söylenmektedir. İngiliz tayfası, Clanchiholb vapurunun 14 teşrinievelde diğer 24 vapurla beraber Cebelüttarık'tan ayrıldığını söylemişlerdir. Alman tahtelbahirinin taarruzu ânî olarak başlamış, kafileden beş gemi batmıştır. Clanchiholn bu meyanda idi.

Bir İtalyan - Yunan ademi tecavüz paktı mı imzalanacak ?

Berlin'de dolaşan şayialar

Londra, 31 a.a. — Times gazetesinin Rotterdam muhabirine nazaran, İtalya ile Yunanistan arasında pek yakında bir dostluk ve ademi tecavüz muahedesinin imzalanacağı hakkında Berlin'de şayialar deveran etmektedir. Bu şayialara göre, bu hususta ilk teşebbüsü İtalya yapmıştır.

Haber teyit ediliyor

Londra, 31 a.a. — Royter: İyi malûmat alan Londra mahfilleri Roma ile Atina arasında bir ademitecavüz paktı için müzakerelerin devam ettiğini teyid ediyorlar. Bu paktın 1938 de aktedilen ve Londrada bir istikrar muahedesi addedilen paktın teyidi mahiyetinde olacağı bildirilmektedir.

Buna binaen Londra yeni anlaşmanın akdini müsait bir surette karşılamaktadır. Paktın imzasının pek yakın olduğu anlaşılıyor.

İstanbul - Berlin hava seferleri başlıyor

İstanbul, 31 (Telefonla) — İstanbul - Berlin hava seferleri yarından itibaren yeniden açılacak ve haftada üç defa yapılacaktır. İlk tayyare yarın saat 16.20 de Berlin'den Yeşilköye gelecektir. Salı, Perşembe ve cumartesi günleri sabah 8.10 da Yeşilköyden Viyana'ya bir tayyare hareket edecek ve yolcular Viyana'da bir gece kaldıktan sonra ertesi günü Berlin'e gideceklerdir. Berlin'den İstanbul'a çarşamba, cuma ve pazartesi günleri tayyare gidecektir.

Almanya'daki tahaşşüt kamplarının içyüzü

İngiliz beyaz kitabı

Resmî raporlara istinaden buralarda yapılan zulüm ve işkenceleri anlâtıyor

Londra, 31 a.a. — Royter bildiriyor:

İngiliz hükümetinin Almanya'daki tahaşşüt kampları hakkında neşrettiği beyaz kitap, dün akşam tevzie çıkarılmıştır.

Beyaz kitap, Sir Neville Henderson'un, Almanya'da bulunan muhtelif ingiliz konsoloslarının raporları ile bu kamplarda bulunmuş olan eski mevkufların beyanatını ihtiva etmektedir.

Beyaz kitabın mukaddimesinde şöyle denmektedir :

Harpten evel ve sonra, alman hükümetinin propagandası, İngiltere'yi, bundan 40 sene evel cenubî Afrika'da fecayi yapmış olmakla itham etmektedir. Esası olmıyan bu propaganda üzerine, İngiltere hükümeti, alman vatandaşlarının bizzat Almanya'da tâbi bulunduğu muamele hakkında bazı raporları neşretmeği yerinde bulmuştur.

Muhaliflerin vaziyeti

Beyaz kitap şöyle devam etmektedir:

Almanya'da muhalif partiler âzası, daha 1933 senesinde, tevkif edilmiş, toplanmış ve tahaşşüt kamplarına gönderilmiştir. Bunlar orada, en barbar muamelelere, en fena işkencelere maruz bırakılmıştır. Almanya'da herkes, nasyonal - sosyalistlerin, kendilerine muhalefette bulunanlardan en şiddetli bir surette intikam almakta olduğunu bilmektedir. Bu kitapta neşredilen raporlar, neşredilmek üzere yazılmamıştır. Bu sebepten dolayı, bu raporlar daha ziyade samimidir.

Alman hükümeti yabancı memleketlerde alman ekalliyetlerine fena muamele edildiğinden şikâyet etmektedir. Beyaz kitapta neşredilen vesikalar ise şunu ispat ediyor ki bizzat Almanya, bugünkü rejiminde, insaniyetin en karanlık çağlarına dönmüştür. Almanların kendi hükümetleri tarafından bugün gördüğü muameleler, fecaatce Makedonya devrini geçmekte ve insaniyet tarihinin en fena çağları derecesine çıkmış bulunmaktadır.

İki ceza: kırbaç ve ölüm

B. Hitler ile yaptığı görüşmelerde, İngiltere büyük elçisi şu kanaati hasıl etmiştir ki, B.Hitler rahip Niemöller hakında verilen karardan memnun olmamıştır. B. Hitler, Niemöller'in vatan haini olduğunu ve bu vatan hainine karşı sempati besliyenlerin tahaşşüt kamplarına gönderileceğini söylemiştir.

Bu kamplardan çıkan mevkuflar, tüyler ürpertici tafsilât vermektedir: Buchenwald kampı, Göthe'nin doğduğu Weimar şehri civarında çok güzel bir mevkidedir. Bu kampın şefi Brüdl, mevkufları kampa geldikleri zaman şu sözlerle karşılardı: aranızda bulunanlardan bazıları, bizim zindanlarımızı tanır. Fakat bu zindanlar, burada göreceğinize nazaran hiçtir. Şunu bilmelisiniz ki burada, cehennemdesiniz. Hele bir kere S. S. muhafızların bir emrine mukavemete teşebbüs ediniz, derhal kurşuna dizileceksinizdir. Esasen burada iki ceza vardır: kırbaç ve ölüm.

Günde 16 saat mesai

Buchenwald'de mesai saatleri pazar da dahil olmak üzere her gün 16 saattir. Öğleyin bir çorba verilmektedir. 24 saatte de yarım litreden az hafif kahve ve 250 gram ekmek veriliyor. Yemekler arasında bir şey yenilmesi ve hattâ su içilmesi yasaktır. İstenen iş ise ezicidir. Çalışanlar ekseriya ağır taş yığınları kaldırmakla mükellef tutuluyor. Bu iş normal bir adamın iktidarı fevkindedir.

Bir adam iş esnasında bir yudum su içmek gibi en hafif bir kabahat da işlese 50 sopa cezaya mahkûm olur. Bu 50 sopanın 25 ini bir adam diğerini de diğer bir adam atıyor. Tâ ki dayak daha şiddetli olsun. Dayak yiyen kimseler ekseriya bayılmışlardır.

Yahudilere haber verilmiştir ki, bizzat Hitler'in emriyle cezalar 60 sopaya kadar çıkarılabilir.

Üç marka bir ceset

Mevkuflar kesretle diğer işkencelere de tâbi tutuluyorlardı. Bu işkenceler neticesinde mevkuflar ya ölüyorlar, ya sakat kalıyorlar, yahut da çıldırıyorlardı. Mevkuflara zincir vuruluyor ve sesleri çıkmasın diye ağızları kapatılıyordu.

200 kademlik yere 2500 mevkuf konuluyordu. Bunun neticesi olarak da her gün bir kaç kişi ölüyordu. Ölenlerin ailesi 3 mark mukabilinde cesetleri alabiliyorlardı.

Bugün teeyyüt etmektedir ki Almanya'dan çıkabilecek parası olduğu sabit olmadıkça hiç bir mevkuf yahudi tahliye edilmemiştir.

Kaydedilecek diğer bir hususiyet de şudur ki kampın etrafını çeviren demir tel örgüler her hangi bir firar hâdisesinin önüne geçmek için elektrikleştirilmişti.

Londra gazetelerinin yazdıkları

Londra, 31 a.a. — Bu sabahki ingiliz gazeteleri beyaz kitabı mevzubahsetmekte ve alman kamplarında mevkuflara yapılan zulümden nefretle bahseylemektedir.

Times diyor ki:

İşin en fenası kamp gardiyanları - nın nazi rejiminin en güzidelerinden seçilmiş olmasıdır. Gardiyanlar nazi hücum veya muhafız kıtaları efradından intihap olunuyor.

Daily Telegraph şöyle yazıyor:

Nazi fecayiini bir insanın bulantı duymadan okuyabilmesi için çok sağlam midesi olması lâzımdır. Asrımızda, milletlerin kültür sahasında rekabet gösterdikleri bir anda böyle bir barbarlığın mevcut olabileceğini insan güçlükle tahayyül edebilir.

News Chronicle diyor ki:

Fecayi her harpte görülebilir. Fakat almanların yaptıkları fecayi harp anına değil sulh zamanlarına aittir.

Daily Mail de şöyle diyor:

Dünya, bu vesikayı okuduktan sonra nazi fecayiinin ne olduğunu anlıyacaktır. Nazilerle bir sulh aktedilebileceğini düşünenler beyaz kiatbı okumalı ve tekrar düşünmelidir.

Polonya'ya gönderilen yahudiler

Kopenhag, 31 a.a. — Politiken gazetesinin Berlin muhabirine nazaran, 1 eylülden beri Prag'da hapsedilmiş olan iki ilâ üç yüz yahudi dün ailelerini görmelerine vakit bırakılmaksızın Polonyaya gönderilmişlerdir.

Lublin'deki bütün leh ahali tahliye edilmiştir. Bunların yerine Berlinden ve Çekoslovak şehirlerinden getirilecek yahudiler yerleştirilecektir.

Sovyet işgal kuvetleri Leapajaya geldi

Riga, 31 a.a. — 10.000 sovyet askerini nakletmekte olan 10 rus treni, Laepaja'ya vasıl olmuştur. Bunlar, işgal heyetinin ilk kısmıdır.

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

×Vaşington, — Maliye nazırı Morgenthau yarın 250 milyon dolarlık hazine bonosu ihraç edileceğini bildirmiştir. Yüzde 1 faiz getirecek olan bu bonoların vadesi 1 temmuz 1943 de gelecektir.

×Denver - Colarado — Orta siklet dünya şampiyonluğu için yapılan bir müsabakada şampiyon Henry Armstrong, dördüncü ravundda teknik nakavt ile Bobby Pachoyu mağlup etmiştir.

×Madrid, — Falanj teşkilâtının siyasî umumî bürosu bugün teşkil olunacaktır. Bu münasebetle, dahiliye nazırı Serrano Suner saat 22 de radyo ile bir nutuk irad edecektir.

×Belgrad, — Yugoslavyanın Almanya - ya vermek üzere taahhüde giriştiği iki bin beş yüz vagon unun fiyatı üzerinde görüşmelerde bulunmak üzere bir alman heyetinin Belgrada gelmesi beklenmektedir.

×Belgrad, — Millî banka ile ticaret ve endüstri nezaretleri mümessillerinden mürekkep bir yugoslav ekonomi heyeti, dün akşam, ekonomik müzakerelerde bulunmak üzere Bükreşe hareket etmiştir.

×Sofya, — Yeni sovyet elçisi, üç sefaret kâtibi ile birlikte, bu sabah Sofyaya gelmiştir.

×Londra, — Sudneyden bildirildiğine göre Avusturalya hükümeti, İngiltere hükümeti ile istişarede bulunduktan sonra Avrupaya bir heyeti seferiye izamına müteallik olan ilk plânından sarfınazar etmiştir.

×Ottova, — Buraya Avusturalya ve Yeni Zeland heyetlerinin gelmesi beklenmektedir. İngiltere ve Kanada mümessilleriyle imparatorluk hava kuvetlerinin talim ve terbiye programı hakkında fikir teatisinde bulunacaklardır.

(ESKİ GAZETE) ler

Bir kilo gazete varlığı ile günde iki çocuk doyurulabilir. Okuduğunuz gazeteleri Çocuk Esirgeme Kurumuna vermenizi Kurum saygı ile diler.

Maliye memurları arasında yapılan tâyinler ve nakiller

Maliye Vekâleti teşkilâtı mensupları arasında yeniden bazı terfi, tayin, nakil ve becayişler yapmıştır. Bunları sırasiyle yazıyoruz:

Terfi edenler:

Afyon defterdarı Recai Afşar, Ankara varidat kontrol memuru Abidin Kaplan, varidat umum müdürlüğü şube müdür muavini Ahmet Fahri Özker, varidat umum müdürlüğü kontrolörü Kâzım Müstakbel, on ikinci tümen muhasebe memuru Gazi Öcal, Hatay varidat kontrol memuru Saim Candan, Antalya varidat müdürü Osman Nuri Oflaz Ankara varidat kontrol memuru Kemal Kuruçay, vergiler temyiz komisyonu daktilosu Emine Tantekin, tahsilât müdürlüğü birinci mümeyyizi Osman Göksu, İstanbul defterdar muavini Behçet Erdoğmuş, darphane ve damga matbaası müdürlüğü memuru Ekrem Kansu.

Naklolunanlar :

İzmir varidat müdürlüğü memuru Zeki Barış Dahiliye Vekâleti muhasebe muhasebe memurluğuna, İstanbul tahakkuk memuru Muammer İnal İstanbul tahakkuk şube şefliğine.

Yeniden tayinler:

Hukuk müşavirliği eski müşavir avukatı Cezmi Demirli İstanbul hazine avukatlığına, devlet malmüdürlüğünden vekâlet emrinde Eşref Akyol 39 uncu dağ livası muhasebe kâtipliğine.

Ücretten maaşa alınanlar:

Vergiler temyiz komisyonu memur namzedi Remzi Beşe 70 lira ücretten 20 maaşa, ceza ve tevkif evleri umum müdürlüğü muhasebecisi Adil Kiray 165 lira üç - retten 60 lira maaşa, millî emlâk müdürlüğü memuru Hüseyin Özmen 80 lira ücretten 20 liraya, millî emlâk müdürlüğü kontrolörü Remzi Burahalı 175 lira ücretten 50 liraya, zat işleri sicil muhafaza ve evrak mahzeni âmiri Şevki Sezer, 120 lira ücretten 90 lira maaşa, İstanbul varidat kontrol memuru Suat Çınaroğlu 120 lira ücretten 35 lira maaşa.

Yeni bareme göre, ücretleri tesbit olunanlar:

Naf'na vekâleti inşaat muhasebe müdürlüğü tetkik memuru mahmut Atalayın ücreti 100 liradan 85 liraya, Muamelât memuru İbrahim Ethem Kayalının ücreti 160 liradan 120 liraya, kısım âmiri Halid Tanyolun ücreti 175 liradan 120 liraya, İstanbul kambiyo müdürlüğü memuru Tarık Yücelin ücreti 175 liradan 120 liraya İstanbul kambiyo müdürlüğü memuru Tarık Yücelin ücreti 75 liradan 60 liraya, millî emlâk müdürlüğü kontrolörü Muhsin Özkaynagın ücreti 150 liradan 120 liraya, Aynı müdürlük müşaviri Enis Aratın ücreti 200 liradan 170 liraya, aynı müdürlük tetkik âmiri Reşit Turgutun ücreti 200 liradan 120 liraya, aynı müdürlük kontrolörü Mehmet Belin'in ücreti 150 liradan 140 liraya, hukuk müşavirliği tetkik memurlarından Faruk Alp ve Baki Baktirin ücretleri 90 liradan 75 liraya, Millî emlâk fen memuru Hüseyin Gürışığın ücreti 100 liradan 75 liraya, müracaat kalemi memuru İbrahim Gözen'in ücreti 70 liradan 50 liraya, nafıa muhasebesi memurlarından Salih Uyarın ücreti yetmiş liradan altmışa, Mahmut Atalayın 100 den 60 şa, Şaban Nartın 90 dan 60 şa, M. Kemalettin Kayanın 75 den 50 ye Balık işleri müfettiş muavini Hayrettin Tamseverin ücreti de 100 liradan 85 liraya indirilmek suretiyle yeni bareme uydurulmuştur.

Prağ hâdiselerinin kanlı bilânçosu

Amsterdam, 31 a.a. — 28 ilkteşrinde Prag'da vukua gelen hâdiseler neticesinde bir kişi ölmüş, 6 kişi ağır surette yaralanmıştır. Yaralıların ikisi alman, dördü Çek'tir. - bu haberi Telegraph gazetesinin Prag muhabiri vermektedir. Çeklerden birçok hafif yaralılar da vardır. Kahve ve lokantalar kapatılmıştır.

Pazartesi sabahı hayat normal manzara arzetmiştir.

Çek hükümetinin bir kararnamesi, millî camianın resmî nişanı müstesna olmak üzere bütün çek nişanlarının takılmasını menetmiştir.

Aynı muhabir, cumartesi günü tevkif edilmiş olan eşhasın şiddetle cezalandırılacaklarını, fakat umumî mahiyette hiç bir tedbir ittihaz edilmiyeceğini ilâve etmiştir.

Yozgat Vilâyetinde verimli çalışmalar

Yozgat, 31 a.a. — Vilâyetimiz dahilinde veteriner, zootekni ve köylünün kalkınması işleri üzerinde büyük bir çalışma vardır.

Tek tırnaklı hayvanların islâhını temin etmek maksadiyle aygır deposu modern vasıtalarla techiz edilmektedir. Deponun bu sene laboratuar, eczane ve elektrik tesisatı tamamlanmış ve burada ilk defa olarak sunî tohumlama yapılmıştır. Depoya yeniden üç aygır alınacaktır.

Çift tırnaklı hayvanların islâhı için de yakında çalışmalara başlanacaktır.

Köy bütçelerinden toplanan ve Ziraat Bankasında mevcut 25 bin lira ile de köylünün çift hayvanları için lüzumlu boğaların mübayaasına başlanmıştır.

Diğer taraftan köylünün koşum öküzü ihtiyacını karşılamak için plâsmanlardan yüzde yirmi nisbette köylüye kredi açılması hususunda Ziraat Bankasınca alınan karar çiftçilerimiz arasında büyük bir sevinç ile karşılanmıştır.

Letonya'da Almanlar 700 yıllık yurtlarını terkedecekler

Riga, 31 a.a. — Dün imzalanan alman - Letonya muahedesinde bilhassa şu hükümler nazarı dikkati celbetmektedir:

Memleketten daimî olarak ayrılmak arzusunu izhar eden her alman 1939 kânunuevelinin 15 inden itibaren Letonya tâbiiyetini kaybedecektir. Letonya hükümeti, almanların hicretine müteallik işlerin tanzimi için bir büro tesis etmiştir. Almanya da aynı teşkilâtı vücuda getirmiştir. Letonya teşkilâtı tasdiknamelerin Berlin'de yapılacak teatisinden sonra resmî bir mahiyet alacaksa da çalışmağa daha şimdiden başlıyacaktır.

Letonya adliye nazırı Apsist matbuata yaptığı beyanatta demiştir ki: "Almanların bir memleketten anavatana hicreti tarihte görülmemiş bir şeydir. Almanlar Letonya'dan katî olarak ayrılıyorlar. Bu tarihî bir andır. Çünkü bundan 700 sene evel bunların ecdadı için açılmış olan kapı kapanıyor ve kendilerine aksi istikamette diğer bir kapı açılıyor. Almanlardan kendilerine karşı hiç bir kin beslemeden ayrılıyoruz. Eski vatandaşlarımıza yeni hayat şartlarında iyi günler temenni ederiz.

Almanlar nereye yerleştirilecek?

Kopenhag, 31 a.a. — National Tidende gazetesi yazıyor:

Frankfurter Zaitung'a göre, Polonya'nın batı bölgelerine üç ilâ dört milyon alman gönderilecektir.

Bundan başka altı milyon alman doğu Prusyasında yerleştirilecektir.

Baltık memleketlerinden çıkan ilk iki bin alman, Leh nüfusu doğu Polonyasına nakledilmiş olan Gdynaya varmışlardır.

Alman emvali tasfiye ediliyor

Riga, 31 a.a. — Hükümet, alman muhacirlerine ait emvalin tasfiyesi için, adliye nezaretinde idarî bir teşekkül vücuda getirmiştir.

Amerikadaki Alman teşkilâtı hakkında tahkikat yapılıyor

Navyork, 31 a.a. — Askerî makamın talebi üzerine Amerika'daki alman teşkilâtının faaliyeti hakkında tahkikat açılmıştır.

Müddeiumumî, teşkilât reisi Fritz Khun'un muavini Hiel'i 25 dakika isticvap etmiştir. Ciddî suçlar görülmüş olduğundan yakında takibata başlanacaktır.

Ankara Borsası

31 İlkteşrin 1939 fiyatları

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.24	5.21
Nevyork	130.025	129.28
Paris	2.96875	2.9525
Milâno	6.675	6.6375
Cenevre	29.315	29.1475
Amsterdam	69.405	69.0075
Berlin	—	—
Brüksel	21.7425	21.6175
Atina	0.97	0.965
Sofya	1.5875	1.5775
Prag	—	—
Madrid	13.1825	13.10675
Varşova	—	—
Budapeşte	23.28875	23.155
Bükreş	0.935	0.93
Belgrad	2.495	2.48
Yokohama	30.745	30.5675
Stokholm	31.19	31.0125
Moskova	—	—

ESHAM VE TAHVİLÂT

1933 İkramiyeli Ergani	19.40	19.40
1938 %5 İkramiyeli	19.57	19.57
Sivas — Erzurum Hattı İs. V.	20.30	20.30
Cümhuriyet Merkez Bankası	103.50 (Peşin)	103.50
Türkiye İş Bankası Nama	8.— (Peşin)	8.—

NOT. — Hizalarında rakam bulunmıyan dövizler için fiyat tescil edilmemiştir.

ANKARA VALİLİĞİ

Bina yıktırılacak

Ankara Valiliğinden :

1 — Hususî muhasebeye ait Keçiörende Kızlar pınarı mevkiindeki mailiinhidam eski kilise binasının enkazı talibine ait olmak üzere yıktırılması pazarlığa çıkarılmıştır.

2 — İhalesi 2. 11. 939 perşembe günü sat 15 te vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

3 — Keşif bedeli 230 liradır.

İsteklilerin ehliyet vesikaları ve % 7,5 teminat mektup veya makbuzlariyle ihale günü daimî encümene şartnamesini görmek istiyenlerin hususî muhasebe tahakkuk müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

(5319) 15275

Tamirat yaptırılacak

Ankara Valiliğinden :

Ankara Merkez Mimar Kemal İlkokulunun tamiri 709 lira 20 kuruş keşif bedeli üzerinden açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün Kültür Direktörlüğüne ve ihale günü olan 2-11-939 perşembe günü saat 15 te %7.5 muvakkat teminat akçesini Hususî Muhasebe Müdürlüğü veznesine yatırarak Vilâyet Daimî Encümenine müracaatları

(5318) 15295

VİLÂYETLER

Makara ipliği alınacak

İstanbul Jandarma Satın Alma Komisyonundan :

1 — Muhtelif renkte (46.916.000) kırk altı milyon dokuz yüz on altı bin metre makara ipliği kapalı zarf eksiltmesiyle satın alınacak ve eksiltmesi 4 - ikinci teşrin - 939 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de Taksim - Ayaspaşada jandarma mıntaka komutanlığı binası içindeki komisyonumuzda yapılacaktır.

2 — İpliklerin muhammen bedeli "17218" on yedi bin iki yüz onsekiz lira (17) on yedi ve ilk teminatı (1291) bin iki yüz doksan bir lira (28) yirmi sekiz kuruştur.

3 — Şart kâğıdı her gün komisyonda görülebilir. Veya parasız alınabilir.

4 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde ilk teminatı da havi teklif mektuplarını eksiltme saatından bir saat evel ne kadar komisyonda bulundurmaları (8467-5316) 15344

Bir fen memuru aranıyor

Zonguldak Belediyesinden :

Yüz lira aylık ücretli fen memurluğu boştur. Fen memuru evsafını haiz olanların evrak ve vesaiki lâzimeleriyle 19. 11. 939 tarihine kadar müracaatları. (5479) 15432

Şose tâmiratı

Kırşehir Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Kırşehir - Ankara yolunun 143 +000—147+150 ve 152+000—155+000—156+700—157+700 kilometrelerinde yapılacak 18126 lira 87 kuruş keşif bedelli esaslı şosa tamiratı işidir.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır.

A — Grafik

B — Keşif ve keşif hülâsası

C — Hususî ve fennî şartname

D — Eksiltme şartnamesi

E — Mukavelename

3 — Bu iş 23.10.939 tarihinden itibaren bir ay içinde pazarlıkla yaptırılacaktır.

4 — Pazarlık nafıa müdürlüğünde toplanan komisyon tarafından yapılacaktır.

5 — İsteklilerin pazarlığa girebilmeleri için aşağıdaki vesikaları ibraz etmeleri lâzımdır.

A — Ticaret odasında kayıtlı olduğuna dair vesika.

B — Vilâyetten alınmış ehliyet vesikası

6 — Pazarlığa girmek istiyenler her gün nafıa müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (8931) 15558

İnşaat münakasası

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

1 — Muhammen bedeli 18622,40 lira tutan Silâhtar yeni kazan dairesi binasının ikmaline ait işlerin yapılması kapalı zarf usuliyle eksiltmiye konulmuştur.

2 — Muvakkat teminat 1396,68 liradır.

3 — Eksiltme 11. 11. 939 cumartesi günü saat 11 de Metro han binasının beşinci katında toplanacak olan arttırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

4 — Bu işe ait şartnameler idarenin levazım müdürlüğünden parasız tedarik edilebilir.

5 — Teklif mektuplarının şartnamedeki tarifat dairesinde hazırlanarak Nafıa Vekâletinden alınacak ehliyet vesikası ile birlikte saat 10 a kadar 7 inci kattaki komisyon kâtipliğine imza mukabilinde verilmiş bulunması lâzımdır. (8971/5600) 15563

RADYO

TÜRKİYE

Radyo Difüzyon Postaları
TÜRKİYE *Radyosu* — ANKARA *Radyosu*
— Dalga uzunluğu —
1648 m. 182 Kcs./120 Kw.
31.70 m. 9465 Kcs./ 20 Kw. T. A. P.

ANKARA

ÇARŞAMBA: 1.11.1939

12.30 Program ve memleket saat ayarı.
12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri.
12.50 Türk müziği (Pl.).
13.30 - 14.00 Müzik (küçük orkestra - şef: Necip Aşkın.
1 — Becce: Serenad.
2 — J. Strauss: Bahar sesleri.
3 — Heinz Munkel: Kara Orman polkası
4 — Ziehrer: Aşık (Romans).
18.30 Program.
18.05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
18.25 Türk müziği (fasıl heyeti).
19.25 Konuşma (Dış politika hâdiseleri).
19.40 Türk müziği Çalanlar: Vecihe, Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla.
I — Okuyan: Melek Tokgöz.
1 — Kürdili hicazkâr peşrevi.
2 — Cevdet Çağla - kürdilihicazkâr şarkı: (O yar bir gece geldi).
3 — Bedriye - kürdilihicazkâr şarkı : (Mıdıraptamı).
4 — Boğos - kürdilihicazkâr şarkı: (Güller açmış).
5 — Sadettin Kaynak - Bayatiaraban şarkı: (Dağları hep kar aldı).
6 — Cevdet Çağla: Keman tksimi.
II — Okuyan: Mefharet Sağnak.
1 — Ali Rifat bey - suzinâk şarkı - (Kâr etmedi zalim).
2 — Lâtif ağa - hicazkâr şarkı: (Yoktur zeman gel).
3 — Cevriye - muhayyer şarkı: (Bahara bak gönül gibi).
4 — Halk türküsü: (Ay doğdu batmadı mı).
20.20 Temsil.
20.50 Konuşma (haftalık posta kutusu).
21.10 Müzik (Riyaseticümhur bandosu - şef: İhsan Künçer).
1 — Beethoven: Marche Turque.
2 — E. Gillet: Loin du Bal (Vals).
3 — F. Liszt: Tasso, Lamento ve Trionfo, Symphonische, Dichtung No. 2.
4 — H. Klose: Héléna (Klarinet için Melodi).
5 — Carl Goldmark: Aus der Oper: Die Königin von Saba.
22.00 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat).
22.20 Serbest saat.
22.30 Müzik (Ravel: piyano için sol - el Konsertosu - Pl.).
22.50 Müzik (cazbant - Pl.).
23.25 Yarınki program.
23.30 Kapanış.

(Bayram Çocukta zevk ve Neşe doğurur)

Sevgili yavrularınızın bayramlıklarını hazırlarken Çocuk Esirgeme Kurumunun Keçiören Anakucağındaki yavruları da sevindirmenizi Kurum saygı ile diler.

MAHKEMELER

Ankara Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

Alaaddin Şahinere: Ankara Demirfırka mahallesinde Kale kapu sokak 26 Numarada :

Askerî fabrikalar umum müdürlüğü vekili avukat Güzide Alpar tarafından aleyhinize açılan 18 lira alacak dâvasının yapılmada olan duruşmasında adresiniz meçhul olduğundan ilânen yapılan dâvetiyeye icabet etmediğinizden usulün 141 inci maddesi mucibince ve yirmi gün müddetle gıyap kararı tebliğine karar verilmiş ve duruşmada 6-12-939 çarşamba saat 9.5 ga bırakılmış olduğundan mezkûr günde mahkemede bizzat hazır bulunmadığınız veya bir vekil göndermediğiniz takdirde mahkemeye gıyaben bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 4087

Ankara 3. cü Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

Ankaranın İnkılâp mahallesinde mukim iken bu kerre vefat eden akıl hastalığına mübtelâ bulunan Zehranın terkesine mahkemece el konmuş olduğundan kefaleti hasebiyle alacaklı olanlar da dahil olduğu halde bilcümle alacaklı ve borçluların ve mirascının vesaik resmiyeleriyle birlikte bir ay zarfında Ankara 3 üncü sulh hukuk mahkemesine müracaatları ve alacaklarını vaktiyle kaydettirmiyenlerin mirasçıya ne şahsen ve ne de terekeye izafeten takbedemiyecekleri lüzumu ilân olunur. 4088

Harta yaptırılacak

Nazilli Belediye Riyasetinden :

Nazilli belediyesince şehrin 1/2000 mikyaslı imar haritası mevcut aşağı Nazilli kısmının 1/1000 mikyaslı tesviye münhanili haritasiyle meskûn ve gayrî meskûn 120 hektarlık sahasının 1/500 mikyaslı hali hazır kadastro haritalarının alım işi 2490 No. lu kanun hükümlerine göre bu kere açık eksiltmeye konulmuştur. Bu işin bedeli keşfi 3000 liradır. Muvakkat teminat 225 liradır.

Eksiltme 17-10-939 dan 6-11-939 pazartesi günü saat 14 de Nazilli belediye binasında belediye encümeni tarafından yapılacaktır. İstekliler tayin edilen gün ve saatten bir saat evel Nazilli belediye reisliğine müracaat eylemeleri lâzımdır.

İstekliler bu işe benzer iş yaptıklarına dair almış oldukları vesikalara istinaden ihale tarihinden 8 gün evel alınmış ehliyet ve 939 yılına ait ticaret odası vesikalarını ibraz etmek mecburiyetindedirler.

(8639/5440) 15392

Başvekilimiz Birinci Devlet Resim ve Heykel sergisini açtı

Başvekilimiz ve dâvetliler Hasan-Âli Yücel'in nutkunu dinliyorlar

Maarif Vekilimiz B. Hasan - Âli Yücel Başvekilimize izahat veriyor

(Başı 1 inci sayfada)

Maarif Vekilimiz B. Hasan - Âli Yücel, şu açış nutkunu söylemişlerdir:

"— Sayın Başvekilim, sayın misafirlerimiz;

Biraz sonra ziyaret buyuracağınız resim ve heykel sergisi, şimdiye kadar yapılmış olan emsalinden ayrı bir mahiyet taşıyor. Bu, hemen dört senedenberi Cümhuriyet Halk Partisi ile Maarif Vekilliğinin iş birliği yaparak esasını hazırlayıp Vekilliğimizce bir talimata bağlanan devlet resim ve heykel sergisinin birincisidir. Birinci devlet resim ve heykel sergisi, plâstik sanatların bu şubelerindeki bütün mensuplarına, eserlerini halka arzetmek imkânını vermiştir.

Bu beraberlik hayırlı olacaktır

Bu topluluk ve beraberlik, türk sanatı için çok hayırlı bir tekâmül safhası olacaktır kanaatindeyim. İçerideki tablolara bir göz atıldığı zaman kolayca anlaşılacağı veçhile bu sergide, pek yakında Tanrının rahmetine kavuşan emektar ve yaşlı ressam Halil Paşa ile üstat sanatkârlarımızdan ressam Şevket Dağ, İbrahim Çallı, Feyhaman ve Hikmetin klâsik fırçalarından genç ressamlarımızın öncü ve modern üsluplarına kadar bugünkü sanat temayüllerinin müteaddit mümessillerini bulacaksınız. Güzel sanatlar birliği, müstakil ressamlar, D grupu ve hiç bir grupa girmemiş sanatkârlarımız, devlet sergisine istiye istiye, seve seve girmişlerdir. Üçü, dördü istisna edilecek olursa geri kalan bütün eser sahipleri, iftiharla arzedeyim ki, tamamiyle cümhuriyet devrinin değerli ve canlı birer eseridirler. Onları daha genç yaşlarında cümhuriyetimiz ellerinden tutmuş, Avrupa'nın türlü sanat muhitlerinde yetişmelerine imkân vermiş; onlar da gördükleri bu nimete, verdikleri kıymetli eserlerle mukabele etmeğe muvaffak olmuşlardır.

Sergide kazananlar

Yeni talimatnameye uyarak cümhuriyet Halk Partisini, Maarif Vekilliğini, sanatkâr gruplarını temsil eden zatlardan mürekkep jüri, sergide teşhir olunan eserleri incelemişve bunlardan birinci priyi Zeki Kocameminin cenaze merasimi, ikinciyi Turgut Zaim'in Erciyaş'ı, üçüncüyü müsavi rey alan Bedri Eyüpoğlu'nun figürü ve Arif Kaptan'ın küçük peyzaji isimli tablolarına vermiştir. Huzurunuzda kendilerini tebrik ederim.

Geniş bir sanat muhiti doğuyor

Türkiye'de son on yedi yıl içinde geniş bir sanat muhiti doğmıya başlamıştır. Ankara merkezinden başka, İstanbul önde olmak üzere birçok vilâyetlerimizde hususî sergilerin açıldığına memnuniyetle şahit oluyoruz. İzmir fuarında Vekilliğimizin tertip ettiği serginin halkımız tarafından

Saip'in Atatürk büstü

Saip'in çıplak kadını

Şeref Akdik'in bir portresi

mazhar olduğu rağbet ve ilgi, bunun sevindirici misallerinden biridir. Ayrıca Cümhuriyet Halk Partisinin muhtelif yurt köşelerine yolladığı ressamlarımız da mahallî renk ve karakterleri tesbit eden eserleriyle gerek kendileri, gerek türk sanatı için büyük bir terakki hamlesi yapmışlardır. Sanatta millî benliği aramıya yol açan bu eserler, sergiye hususî bir ehemiyet kazandırmış ve onun zengin-

Dünya siyaseti ve Avrupa harbi karşısında Sovyetler

(Başı 1 inci sayfada)

bu tarihten sonra Almanya ile Sovyetler Birliği arasında bir yakınlaşmaya ve dostane münasebetler tesisi yoluna inkilâp etmiştir. Bu iyi münasebetlerin gittikçe inkişaf etmesinin bir delilini Sovyetler Birliği ile Almanya arasında dostluk ve hudut tahdidi hakkında 28 eylül Moskovada imza edilmiş olan misakta buluyoruz. Bu suretle Sovyetler Birliği ve Almanya münasebetleri arasında husule gelmiş olan anî istikamet tebeddülü Avrupanın en büyük iki devleti arasında husule gelmiş olduğu için beynelmilel vaziyetin heyeti umumiyesi üzerinde de kendini hissettirmekten bittabi hali kalmamıştır. Hâdiseler âlî sovyetin son içtima devresinde Sovyetler birliği ile Almanya yakınlaşmasının siyasî sahası hakkında ortaya sürülmüş olan telâkki tarzlarının yanlış olmadığını tamamiyle teyid etmiştir.

Polonya'nın inhidamı

2 — Diğer mühim hâdise de Polonyanın askerî inhidamı ve Polonya hükümetinin dağılması keyfiyetidir. Polonya zimamdaranı sırası geldikçe hükümetlerinin, sağlamlığından ve ordularının "kuvet ve kudretinden" bahsetmekte perhiz etmemişlerdir. Halbuki Polonyaya evelâ alman ordusu ve arkasından Kızılordu tarafından indirilen birer darbe bir Versailles cenini olan ve ancak idaresi altında ekalliyetleri tazyik sayesinde yaşıyan bu hükümeti tuz buz haline inkilâp ettirmiştir. Artık Almanya ve Sovyetler birliği arasında ananevî siyaset telâkki olunan prensipsiz oyun usulleri tamamiyle iflâs etmiş vaziyettedir.

Büyük harp

3 — Avrupada başlamış olan büyük harp, bütün beynelmilel vaziyeti cezrî bir surette değiştirmiştir.

Bidayette Almanya ile Polonya arasında başlıyan bu harp bilâhare bir tarafta Almanya ve diğer tarafta İngiltere ve Fransa olmak üzere yeni bir şekle girmiştir. Almanya - Polonya harbi, Polonya zimamdarlarının tam bir iflâsı neticesi olarak süratle neticelenmiş ve hep bildiğiniz gibi Fransa ve İngiltere garantileri Polonyaya hiç bir yardım temin edememiştir. Zaten bu "garantiler" in ne gibi şeyler olduğunu bilen kimse mevcut değildir.

Harbin birinci safhası

Almanya ile ingiliz - fransız bloku arasında başlıyan harp ise şimdiki hal de birinci safhasında bulunmaktadır. Bu harp, bugüne kadar hakikî inkişafını göstermemiştir. Buna rağmen bu harbin hem Avrupa'da hem de Avrupa haricinde birçok derin tahavvüller vücuda getireceği anlaşılmaktadır.

Beynelmilel vaziyette husule gelen bu mühim tebeddüllerle münasebettar olarak yakın zamana kadar kullandığımız ve hepimizin alışmış bulunduğumuz bazı eski formüller kuvetten düşmüş ve atiyen kullanılamıyacak bir hale gelmiştir. Avrupa'daki yeni siyasî vaziyeti takdir ederken kaba hatalara düşmemek için bu noktayı iyice anlamak icabeder. Meselâ, şu son birkaç ay zarfında, "mütecaviz ve tecavüz" gibi kelimeler yeni birer mâna iktisap etmişlerdir. Bu sebeple bu kelimeleri meselâ üç veya dört ay evelki mânalariyle bugün kullanmıya kalkışımız yanlış bir hareket olur. Bugün büyük Avrupa devletlerinden bahsedildiği vakit, Almanya harbin bir an evel bitmesine ve sulhun yeniden vücuda gelmesine hahişger bir devlet vaziyetinde görünür. Bilâkis düne kadar tecavüz aleyhtarı olduklarını iddia eden Fransa ve İngiltere şimdi harbin devam etmesine ve sulhun imza edilmemesine taraftardırlar.

Gördüğünüz gibi roller değişmiştir.

Eski Polonya ihya edilemez

İngiltere ve Fransa hükümetleri tarafından bu yeni vaziyetlerini mühik göstermek için Polonyaya karşı yapılmış olan taahhütlerin ileri sürülmesi ciddî bir esasa istinat etmiyen harekettir. Bugün herkes anlıyor ki, eski Polonyayı yeniden ihya etmek meselesi mevzuu bahis bile olamaz. Bu sebeple şimdiki harbi Polonyayı ihya gayesini takip ederek idame etirmek mecnunane bir hareket olur. Fransa ve İngiltere hükümetleri bu noktayı pek iyi anladıkları halde, gene muharebeye netice vermemek ve sulhu yapmamak için hareketlerine yeni müeyyideler aramaktadırlar. Son zamanlarda bu iki hükümet zimamdarları kendilerini demokrasi hukukunun şampiyonu olarak ileri geçirmiye çalışıyorlar. Bu cümleden olarak İngiltere hükümeti kendisi için harp gayesi olarak "Hitlerizmin yok edilmesini„ ilân etmiştir.

İdeoloji muharebesi

Bundan anlaşılıyor ki, gerek İngilterede ve gerek Fransada bulunan harp taraftarları Almanyaya karşı eski din muharebelerini andıracak bir tarzda bir ideoloji muharebesi ilân etmişlerdir. Eski zamanlarda moda hükmünde bulunan dinsizlere karşı harp hepinizin bildiğiniz gibi halk tabakaları için feci neticeler doğurmuş, iktısadî iflâslara ve millî kültürlerin harabisine sebebiyet vermiştir. Bu harplerin bundan başka birer netice vermesi zaten imkân dahilinde değildi. Fakat bunlar kurunu vustada vaki olmuştu. Şimdi Fransanın ve İngilterenin mütehakkim sınıfının yeniden yaptıkları da bizleri bu eski din hurafeleri ve kültür yıkıntıları devrine ve kurunu vustaya doğru sürüklemek değil midir?

[Dün gece nutkun bu kadar kısmı alınmıştır]

---

liğini arttırmıştır.

Sanatkârlarımıza bu imkânı veren Partimize Maarif Vekili sıfatiyle minnetlerimi, tekrarı ve devamı temennilerimi arzetmeyi borç bilirim.

Devlet sergisi, bu yıl, heykel bakımından bizi doyuracak halde değildir Monüman üstünde çalışan heykeltraşlarımızın sergiye sığacak eserlerini, taş ve tunç gibi asıl maddeler üstünde yapacakları yaratıcı emek mahsulleri olarak, ikinci devlet sergisinde görmek arzusunu gizlemiyeceğim.

Sanat duygusu ruhumuzdan silinmemiştir

Aziz misafirlerimiz;

Türk milleti için birçok medenî vasıflar gibi sanatkâr olmak da yeni bir şey değildir. Kim bilir ne kadar eski bir zamanda orta Asya'daki mezarların duvar resimlerini yapan maharetli atalarımızdan bugüne kadar - aradaki küsuf zamanlarını atarsak - sanat duygusu türkün ruhundan silinmemiş, ayrılmamıştır. Bu duygu, kâh sesle, kâh renk ve şekille, kâh mücerret hatlarla daima kendine bir tezahür melcei bulmuştur. Tam inkişafı için cümhuriyet devrimiz ona yepyeni bir bahar bağışladı. Şimdi o baharın taze renklerini alâkalı gözleriniz göreceksiniz.

Davetimizi kabul ederek bu lûtfu türk sanatkârına bağışladığınız için hepinize bütün yüreğimle şükranlarımı veririm.„

Çok muvaffak olan sergide, C. H. Partisinin ikinci defa olarak yurdun muhtelif yerlerinde çalıştırdığı 10 ressama ait 101 eserden başka 270 tablo ve 10 heykel vardır. Sergiye güzel sanatlar birliğinden, müstakil ressamlar birliğinden ve D grupuna mensup sanatkârlarla hiç bir grupa dahil olmıyan sanatkârlar iştirâk etmiştir. Böylelikle çok muvaffak olan sergi, Türkiye'nin bütün sanat muhitini temsil etmektedir.

Misafirler hazırlanan büfede ağırlanmışlardır. Dünkü açılışta, böyle törenlerde şehrimizde ilk defa olarak bulunan orkestra, bu sanat toplantısına bir hususiyet veriyordu.

Yarın akşam
ULUS Sinemasında
ARKA SOKAK

BUGÜN
ULUS Sinemasında
GÜZEL ESİRE
Meksika'nın en güzel dans ve şarkılariyle süslenen bu renkli filmi zevkle takip edeceksiniz.
Ayrıca İSMET İNÖNÜ'nün Marmara gezisi ve yepyeni dünya havadisleri
14,30 - 16,30 - 18,30 ve 21 de
12,15 ucuz matinesinde
DAMGALI KADINLAR ve MİKİ İZCİ
Tlf 2193

İtalya kabinesinde faşist partisinde ve büyük kumanda da değişiklikler

(Başı 1 inci sayfada)

Mübadele ve döviz nazırlığına Ricardi.

Ziraat nazırlığına Tassinari,

Münakalât nazırlığına Ventari,

Nafıa nazırlığına Serana,

Ordu genel kurmay başkanlığına Afrika nazırı Graziani,

Afrika nazırlığına general Terruzzi

Harbiye müsteşarlığına general Soddu,

Hava müsteşarlığına general Piricolo,

Başvekâlet müsteşarlığına general Russo,

Ziraat nazırlığı şimdiye kadar bizzat B. Musolini tarafından idare edilmekte idi. Diğer taraftan sabık genel kurmay başkanı general Pariani, aynı zamanda, B. Musolininin idare ettiği harbiye nezareti müsteşarlığını da yapmakta idi.

Alfieri, gönderileceği mahallin tesbitine intizaren elçiliğe tayin edilmiş ve Lantini "Azienda Generale İtaliana Petroli„ reisliğine, Cornelio Dimarzia, Pavolininin yerine, serbest meslekler ve artistler faşist birliği riyasetine tayin olunmuşlardır.

B. Starace'de istifa etti.

Roma, 31 a.a. — Sekiz senedenberi faşist partisi genel sekreteri bulunan Achille Starace, vazifesinden affedilmesini talep etmiş ve bunun üzerine bu talebi kabul olunarak kendisi milis genel kurmayı başkanlığına tayin olunmuştur.

İtalyan siyaseti yeni bir istikamet mi alacak?

Roma, 31 a.a. — Royter muhabiri bildiriyor:

Kabinede yapılan tâdilât ve bu arada bilhassa Maarif nazırı Alfieri ile faşist partisi genel sekreteri Staracenin istifası, diplomatik mahfillerde manidar görülmektedir. Filhakika, bu devlet adamlarının her ikisi de almanlara karşı büyük bir sempati beslemekte idi.

Starace'nin yerine geçen Mutti, 37 yaşındadır, Roma üzerine yürüyüş kıtalarında hizmet etmiş, habeş muharebelerinde pilot olarak bulunmuş ve İspanya harbine de gönüllü olarak iştirâk eylemiştir.

Diğer taraftan gerek Graziani gerek Terruzzi, habeş harbinde mühim vazifeler ifa etmişlerdir. Graziani, "italyan Lyautey'i" adiyle tanınmıştır.

Paris'teki tefsirle

Paris, 31 a.a. — İtalyan kabinesinde yapılmış olan tadilât, Fransa'da İtalya'nın başlıca kaygusunun bilhassa Almanya'ya karşı çok sıkı siyasî bir istiklâl muhafaza etmek olduğunun yeni bir emmaresi addedilmektedir.

Musolini'nin ekseriya bu kabil tadilât icra etmiş olduğuna işaret edilmektedir. Yalnız bu defa istifa etmiş olanların kâffesinin İtalya ile Almanya arasında en sıkı bir anlaşma mevcut olduğu zamanda vazife başında bulunmuş oldukları dikkate şayan görülmektedir.

İtalyan gazetelerinin makaleleri

Roma, 31 a.a. — Havas Ajansı bildiriyor: İtalyada yapılan kabine değişikliğini, İtalyan matbuatı, faşist ananesine tamamen mutabık bir tedbir olarak memnuniyetle karşılamakta, kabine âzasının, bir kaç senede bir millî hayata yeni bir hamle verebilecek kabiliyette yeni adamlar tarafından istihlâf edilmeleri bu anane iktizasından olduğunu söylemektedir.

Roma gazetelerine göre, yeni kabine erkânının, mesaisi, bilhassa, memleketi her türlü ihtimale karşı koyabilecek maddî ve manevî bir şekilde hazırlamıya matuf olacaktır.

Hollanda'da

Amsterdam, 31 a.a. — Havas Ajansı bildiriyor:

İtalyan kabinesinde yapılan değişiklikler, Hollandada, büyük bir tesir bırakmıştır. Bütün gazeteler bu haberi, ilk sayfalarında iri başlıklarla neşrediyorlar. Henüz bu hususta tefsirler yapılmamış olmakla beraber Algemeen Handisblad gazetesi bu kabine değişikliğini alman - italyan münasebatında yeni bir soğukluğa delil teşkil ettiğini söylemektedir.

Bu gazete başmakalesinde diyor ki: "Alman nasyonal sosyalizminin en hararetli taraftarı ve ezcümle Starace ve Alfieri uzlaştırılmışlardır. Berlinle Roma arasındaki ayrılık bedihidir. Musolini, bolşevizme, balkanlarda nüfuz veren alman - rus kombinezonundan endişeye düşmüştür.

B. Musolini bir yüz geri mi hazırlıyor? Şu günlerde, balkona çıkıp millete, tarihî ehemiyeti haiz kararlar mı tebliğ edecek?„

Alman gazetelerine göre

Berne, 31 a.a. — Havas Ajansı bildiriyor:

Berlin siyasî mahfili Musolinin kararlaştırdığı geniş kabine değişikliğine, sadece bir "Nöbet değiştirme„ mânası atfetmekte ve faşizm iktidar mevkiine gelişindenberi bu usulün İtalyada carî olduğunu söylemektedirler. Bu mahfiller, bu hâdisenin haricî siyaset bakımından bir mâna taşıdığını red ve inkâr etmektedirler. Bununla beraber, alman hariciye nezaretinin noktai nazarı Berlindeki alman ve yabancı mahafilde, Duçenin aldığı tedbirlerin türlü türlü muhaverelere mevzu teşkil etmesine mâni olamamaktadır.

İsviçre'deki akisler

Berne, 31 a.a. — İsviçre matbuatı, bütün dikkatini Roma'dan gelen haberler üzerinde teksif etmektedir. Berlin'de söylendiğinin hilâfına olarak bu haberleri çok mühim karşılamaktadır.

Bern'de çıkan Bund gazetesi şöyle yazıyor: Roma'daki alman elçisinin hayret uyandıran Berlin'e avdeti, şimdi alâkaya değer bir mâna almış bulunuyor. Musolini'nin aldığı heyecanaver sayılabilecek tedbir, fon Makensen'in seyahatini zarurî kılmıştır, denilebilir. Zira, Musolini'nin kararları, hattâ çok büyük bir kaydi ihtirazî ile karşılansa dahi, italyan kabinesinde ve faşist partisinin idaresinde, arızî olarak yapılan şahıslar üzerindeki tebeddüllerin çok fevkindedir.

Değişikliğin mahiyeti

Evelâ yapılan değişiklikler, bundan evel yapılandan çok şümullüdür. Sonra alelâde bir kabine değişikliği mefhumundan çok ilerde bir mâna taşımakta, ne olursa olsun, siyasî sahada bir gedik, hattâ belki de bir nevi istikamet tebdili mahiyeti arzetmektedir.„

Aynı gazete, kabine haricinde kalanlar meyanında birçoklarının bariz bir alman dostluğu ile ve alman ricalinin teveccühlerine mazhar bulunmakla tanınmış olduklarını hatırlatmaktadır.

Bund gazetesi, diğer taraftan, yeni nazırların, haricî siyasette işlerinde daha büyük bir ihtiyatla hareket etmiş oldukları, diğerlerinin meselâ mareşal Grazianinin kıral sarayı ile hassaten iyi münasebetler idame ettiklerini kaydetmekte ve şöyle demektedir:

Hâdisenin şümulü ne olacak?

"Şu halde, görülüyor ki, Musolini daha bitaraf, daha az tek taraflı, tehlikeye daha az mâruz bir siyaset takip etmek ve kabinesinde bir değişiklik yapmak suretiyle bunu harice göstermek istemektedir. Her türlü tekâmül ihtimallerini ihtiva eden bu değişiklik herhalde italyan milletinin arzularına da uygundur.„

Bale'de çıkan National Zeitung gazetesi, Musolini tarafından ittihaz edilen kararların şümulü henüz tayin edilemiyeceğini söylemekte ve şöyle demektedir:

"Şurası dikkate alınmalıdır ki, Berlin - Roma mihverinin tesisinde büyük bir hissesi olan ve meselâ Starace ve Alfieri gibi Almanya ile İtalya arasında mutavassıt rolü oynuyan müteaddit şahsiyetler ortadan kaybolmaktadır.„

Bu gazete, bu münasebetle, Alfierinin, müteaddit defalar Göbels'in misafiri olduğunu ve propaganda ve matbuat sahasındaki Almanya - italyan müşterek siyasetini onunla birlikte tesis ettiğini hatırlatmaktadır.

Diğer taraftan, Starace de, bütün nasyonal sosyalist teşkilâtının hayranı olmakla şöhret kazanmıştı. General Pariani, bütün mihver siyasetine belki de pek taraftar olmamakla beraber, Almanya ile İtalya arasındaki askerî paktın imzasiyle neticelenen müzakerelerde, bu neticenin istihsalini temin edecek yollu faaliyet sarfetmemiş değildir.

National Zitung gazetesi, Habeş harbini idare eden mareşal Graziani'den sitayişle bahsetmekte ve askerî kabiliyetleri inkâr kabul etmiyen mareşala karşı, alman mahfilleri tarafından, daima az çok itimatsızlık beslenmiş olduğunu kaydeylemektedir.

Bu gazete, ananevî italyan münasebatını, mihver politikasının yapabildiğinden daha iyi bir şekilde takip etmek için şimdi etrafına en yakın mesai arkadaşlarını daha kuvetli bir şekilde toplamak istediğini söylemektedir.

MİLLİ MÜDAFAA

Astarlık bez alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Beher metresine tahmin edilen fiyatı (19,16) on dokuz kuruş on altı santim olan (280.000) metre astarlık bez kapalı zarf usulü ile münakasaya konmuştur. İhalesi 10 2. teşrin 939 cuma günü saat on birdir. İlk teminatı (3.932) üç bin dokuz yüz otuz iki lira kırk kuruştur. Evsaf ve şartnamesi (270) iki yüz yetmiş kuruş mukabilinde M. M. V. satın alma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin kanunun emir ettiği belgeleri ihale saatından beheme hal br saat eveline kadar M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (5392) 15403

Cenereylör alınacak

M. M. V. Deniz Merkez Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tahmin edilen bedeli (25250) lira olan iki adet Cenerey törün pazarlıkla münakasası 8-11-1939 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 14 de vekâlet binasında müteşekkil komisyonumuzda icra edilecektir.

2 — 126 kuruş bedel ile şartnamesini almak istiyenlerin her gün ve münakasaya girmek istiyenlerin de belli gün ve saatte, 1893 lira 75 kuruşluk ilk teminat ve kanunî vesikalariyle birlikte komisyona müracaatları. (5448) 15426

İdrofil pamuk alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Beher kilosun tahmin edilen fiyatı 130 yüz otuz kuruş olan yirmi beş bin kilo idrofil pamuk 7 - ikinci teşrin - 939 salı günü saat 10 da Ankarada M.M.V. satın alma Ko.da pazarlıkla satın alınacağından isteklilerin 4875 liralık teminatlariyle birlikte pazarlık gün ve saatında Ankarada M.M.V. satın alma Ko. da bulunmaları. (5504) 15489

4 bina yaptırılacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Keşif bedeli 11210 lira 12 kuruş olan Ankara ve Kayaşta 4 adet bina inşaatı yaptırılacaktır. Eksiltmesi 3-11-939 cuma günü saat 11 dedir. Katî teminatı 1681 lira 52 kuruş olup şartnamesi 56 kuruşa komisyondan alınır. Taliplerin muayyen günde M.M.V. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (5575) 15542

2 bina yaptırılacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Keşif bedeli 6807 lira 8 kuruş olan Yahşihanda yaptırılacak iki adet bina inşaatı pazarlıkla yaptırılacaktır. Eksiltmesi 3-11-939 cuma günü saat 11 dedir. Katî teminatı 1021 lira olup şartnamesi 35 kuruş mukabilinde komisyondan alınır. Taliplerin muayyen günde M.M.V. Sa. Al. Ko.da bulunmaları. (5576) 15543

Portatif çadırlık bez alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Yerli ve yabancı mamûlâtından olmak üzere (1.000.000 : 2.000.000) bir milyon ilâ iki milyon metre portatif çadırlık bez ile (100.000 - 340.000) yüz bin ilâ üç yüz kırk bin metre ekmek torbalık bez 10-11-939 cuma günü saat on dörtte pazarlıkla satın alınacaktır. Portatif çadırın beher metresine tahmin edilen fiyatı (95) doksan beş kuruş ve ekmek torbalık bezin beher metresine (72.5) yetmiş iki buçuk kuruş fiyat tahmin edilmiştir. İsteklilerin pazarlık gün ve saatında kanunî katî teminatlariyle birlikte Ankarada M.M.V. satın alma komisyonunda bulunmaları (5613) 15564

LEVAZIM AMİRLİĞİ

Pirinç alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kor merkez birlikleri senelik ihtiyacı için 100000 kilo pirinç kapalı zarf usuliyle alınacaktır.

2 — İhalesi 6.11.939 pazartesi günü saat 16 dadır.

3 — İlk pey parası 2062 lira 50 kuruştur.

4 — Şartname ve evsafını görmek istiyenler her gün Çorluda kor satın alma komisyonuna müracaatla görebilirler.

5 — İstekliler kanunun ikinci ve üçüncü maddelerindeki belgeleriyle birlikte belli gün ve saatten bir saat evel teklif mektuplarını Çorluda kor satın alma komisyonuna vermiş bulunmaları lâzımdır. (5323) 15297

Pirinç alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — 40.000 kilo pirincin kapalı zarfla eksiltmesi 3-11-1939 saat 15 de Ankara LV. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 11200 lira ilk teminatı 840 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İcinde kanunî ve ticaret odası vesikası da bulunan teklif mektuplarının saat 14 de kadar komisyona verilmesi (5373) 15314

İnşaat münakasası

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Eskişehir garnizonunda askerî bir bina kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

Keşif, şartnamesi, İstanbul, Ankara LV. âmirlikleri satın alma komisyonlarında görülebilir.

Keşif bedeli 37959 lira üç kuruştur Muvakkat teminatı 2846 lira 93 kuruştur.

Kapalı zarfla eksiltmesi 6-11-939 pazartesi günü saat 16 da Eskişehir Lv. A. satın alma komisyonunda yapılacaktır. Sa. Al. Ko.nun 2 ve 3 maddelerinde yazılı vesaik ve teminat makbuzlariyle mezkûr gün ve saatten bir saat evel saat 15 e kadar teklif mektuplarını komisyona vermiş bulunacaklardır. (5385) 15370

Et alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Brliklerin senelik ihtiyacı için yüz bin kilo sığır veya bu miktar keçi eti kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Şartnamesi İstanbul, Ankara LV. âmirlikleri ve İslâhiyede tugay satın alma komisyonlarındadır.

3 — Gerek sığır ve gerekse keçi etinin muhammen tutar 21000 liradır.

4 — İlk teminatı 1575 liradır.

5 — Kapalı zarf usuliyle eksiltmesi 8 2. ci teş. 939 çarşamba günü saat 15 de İslâhiye'de tuğay karargâhında müteşekkil satın alma komisyonunda yapılacaktır.

6 — İstekliler teklif mektuplarını en son 8 2. ci teş. 939 çarşamba günü saat 14 de kadar İslâhiye'de tugay satın alma komisyonu başkanlığına gönderecek veya vereceklerdir. Bu satten sonra gelen mektuplar hakkında muamele yapılmıyacaktır. (5466) 15413

Yol inşaatı

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Eskişehir garnizon birliklerinde yapılacak yol inşası kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Kapalı zarf usuliyle eksiltmesi 16-11-939 perşembe günü saat 16 da Eskişehir kor satın alma komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 20447 lira 55 kuruştur.

3 — Muvakkat teminatı 1533 lira 55 kuruştur. İstekliler kanunun 2, 3 maddelerinde yazılı vesaik ve teminat makbuzlarını hamil teklif mektuplarını saat 15 e kadar komisyon riyasetine vermiş bulunacaklardır. (5577) 15522

Arpa alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Sarıkamış garnizonunun ikinciteşrin 939 dan eylül 940 tarihine kadar ihtiyacı olan arpa miktarı aşağıdadır. Sarıkamış için 600 ton arpa alınacaktır. Tahmin bedeli 30 bin lira ilk teminatı 2250 liradır. Eksiltmesi 15-11-939 çarşamba günü saat 10 da mıntaka satın alma komisyonunda kapalı zarfla yapılacaktır. Zarflar muayyen saatten bir saat evel komisyona verilmiş olacaktır. Şartname ve evsaflar kolordunun tekmil garnizonlarında mevcuttur. Her gün görülebilir. (5580) 15525

Sığır eti alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan : :

1 — Safranbolu garnizonu için 96 ton sığır eti kapalı zarf ile alınacaktır.

2 — İhalesi 17.11.939 cuma günü saat 15 de Safranbolu belediyesinde yapılacaktır.

3 — Tahmin edilen fiyatı beher kilosu (22) kuruştur.

4 — Muvakkat teminatı (1584) liradır.

5 — Şartnamesi her gün Safranbolu askerî satın alma komisyonunda görülür.

6 — İstekliler ticaret odasına kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.

7 — Eksiltmeye girecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. maddelerinde yazılı vesikalarla, teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat eveline kadar Safranbolu belediyesinde askerî satın alma komisyonu başkanlığına vermiş bulunacaklardır. (5578) 1556

Bakraç alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

10.000 adet bakır kapalı bakraç alınacaktır. Avrupa bakracından tercihan olacağı gibi bakraçlar Samatya bakracından ve eski yeni imalât kırpıntılarından yapılmakla eksiltmesi 9-11-939 perşembe günü saat 14 de Tophanede İstanbul LV. âmirliğinde yapılacaktır.

Bedeli 55.000 lira ilk teminatı 4000 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarla beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (5614) 15565

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — 510 ton un alınacaktır. Muhammen bedeli 61200 liradır. Muvakkat teminatı 4500 liradır.

2 — Eksiltmesi kapalı zarf usuliyledir.

3 — Eksiltme Edirne satın alma komisyonu binasında 20-11-939 saat onda olacaktır. Teklif mektupları saat 10 da komisyona teslim edilecektir.

4 — Şartnameyi görmek istiyenler her gün iş saatinde komisyona müracaat etsinler. (5618) 15567

Sığır eti alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda cins ve miktarı yazılanların hizalarında gösterilen gün ve saatlarda ihaleleri yapılacaktır. İlk teminat makbuz veya mektuplariyle kanunda yazılı ve kanunî ikametgâh vesikalariyle ihale günü ihale saatinden bir saat eveline kadar teklif mektuplarını Ed ne müşiriyet dairesinde satın alma komisyonuna vermeleri. (5468) 5415

Cinsi	Miktarı Kilo	Tutarı Lr. Kr.	Teminat Lr. Kr.	İhale günü	Saati	Şekli
Sığır eti	300.000	75.000	5.000	7.11.939	15.30	K. zarf
Sığır eti	108.000	27.000	2.025	7.11.939	14.30	K. zarf

Yağ ve kömür alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda cins ve miktarı yazılanların hizalarında gösterilen gün ve saatlarda pazarlıkları yapılacaktır. İsteklilerin teminat makbuz veya mektuplariyle kanunda yazılı vesikalarla beraber belli gün ve saatte Edirne müşiriyet dairesindeki satın alma komisyonuna gelemeleri. (5617) 15566

Cinsi	Miktarı	M. tutarı	Teminat	İhale gün	Saat	Şekli
Rekompoze kömürü	1000 ton	25.000	3750	2-11-939	13	Pazarlık
Sade yağı	52500 kilo	57.750	4138	7-11-939	16	Pazarlık

GÜMRÜK VE İNHİSARLAR V.

Matbaacılara

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden :

1 — 20 forma tahmin edilen gömrük tarife repertuvarının vekâletten verilecek numuneye uygun olmak ve en çok 25-5-940 gününde teslim edilmek şartiyle Ankarada bastırılması açık eksiltmeye konmuştur.

2 — İşin tahmin edilen bedeli 1360 lira olup muvakkat temiratı 102 liradır. Açık eksiltme 8-11-939 gününde saat 14 de Ankarada Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Alıms atım komisyonunda yapılacağından isteklilerin teminat makbuzlarını vekâlet veznesine yatırarak alacakları makbuzlarla belli gün ve saatte komisyona müracaatları

3 — Bu işe ait örnek ve şartnameler her gün vekâlet levazım müdürlüğünde görülebilir. (5435) 15409

Tâmirat yaptırılacak

Ankara İnhisarlar Başmüdürlüğünden :

1 — Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinin tahtı işgalinde bulunan İnhisarlar Umum Müdürlük binasında 1928 lira 2 kuruştan ibaret keşif varakasına göre yapılacak tamirat 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Açık eksiltme ve ihale 16-11-939 tarihinde perşembe günü saat 15 de Bankalar caddesinde İnhisarlar Baş müdürlüğü binasında toplanacak komisyonda icra edilecektir.

3— İlk teminat parası 144 lira 60 kuruştur.

4 — Tamirat işinin keşif varakasile, kırokisini, fenni ve idarî şartnamelerini şimdiden görmek isteyenlerin her gün Baş Müdürlüğümüz muhasebesine müracaatları ilân olunur. (5557) 15514

MAARİF VEKÂLETİ

Bir İsteno daktilograf alınacak

Maarif Vekâletinden :

Ücretle vazife görmek üzere bir isteno daktiloğrafa ihtiyaç vardır. Taliplerin en az orta tahsil görmüş olmaları, eski metinleri yazı makinası ile istinsaha muktedir bulunmaları şarttır. Yabancı bir dil bilenler tercih edilecektir. Taliplerin haiz oldukları tahsil ve hizmet vesikaları ile birlikte 1 ve 2 ikinciteşrin 1939 tarihlerinde öğleden sonra vekillik Neşriyat Müdürlüğüne şahsen müracaat etmeleri lâzımdır.

Müsavi şartları haiz bulunanlar arasında icap ederse imtihan yapılacak ve ücret imtihanı kazanan namzedin durumuna göre tespit edilecektir. (5518) 15532

Fosseptik yaptırılacak

Maarif Vekâletinden :

Hamamönü orta okulu için arttırma ve eksiltme kanununun 46 ıncı maddesinin "L" fıkrasına göre bir fosseptik yaptırılacaktır. Bu işe ait keşif bedeli 5053 lira 59 kuruştur. Şartname ve resimleri orta tedrisat dairesinde görülebilir. Pazarlık 3. 11. 1939 cuma günü saat 11 de Maarif Vekâleti binasında müteşekkil komisyonca yapılacaktır.

Muvakkat teminat 380 liradır. Taliplerin muayyen vakitte komisyona müracaat etmeleri. 15571

P. T. VE T. MÜDÜRLÜĞÜ

Çinko alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden :

1 — Talibi çıkmayan 20 ton amelgama çinko pazarlıkla alınacaktır.

2 — Muhammen bedel (10.000) muvakkat teminat (750) lira olup pazarlık 24 ikinci teşrin 939 cuma günü saat (16) da Ankara'da P. T. T. umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Taliplerin şartları öğrenmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk etmek için mezkûr gün ve saatte o komisyona müracaatları. (5583) 15557

Hük bandı alınacak

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

1) İdare ihtiyacı için 100.000 adet hük bandı kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2) Muhammen bedel (7500), muvakkat teminat (562,5) lira olup eksiltmesi, 19 birinci kânun 939 salı günü saat (16) da Ankarada P. T. T. umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3) İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubiyle kanunî vesaiki veya teklifi muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (15) şe kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4) Şartnameler, Ankarada P. T. T. levazım, İstanbul'da P. T. T. levazım ayniyat şubesi müdürlüklerinden bedelsiz olarak verilecektir. (5602) 15561

ASKERİ FABRİKALAR

164 kalem makkap alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (15.500) lira olan 164 kalem makkap Askerî fabrikalar Umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 8-11-1939 çarşamba günü saat 14.30 da pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (1162) lira (50) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair ticaret odası vesikasiyle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları (5409) 15420

500 ton Nitratdösut alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (50.000) lira olan 500 ton Nitratdösud Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 8-11-1939 çarşamba günü saat 15.30 da pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname (2) lira (50) kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (3750) lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair ticaret odası vesikasiyle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (5434) 15421

D. DENİZYOLLARI

Mazot alınacak

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden :

İdare vasıtaları için 350 ilâ 450 ton mazot kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 32940 lira ve muvakkat teminatı 2470 lira elli kuruştur.

İhalesi 17-11-939 tarihine raslıyan cuma günü saat 15 te Galata rıhtımındaki umum Müdürlük binasında toplanan satınalma komisyonunda yapılacaktır. Bu hususiaki şartname 165 kuruş mukabilinde sözü geçen komisyondan alınabilir. (8957 - 5608) 15562

ANKARA BELEDİYESİ

Kömür alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Su işleri için alınacak olan (120) ton Karabük kömürü 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (2820) liradır.

3 — Teminat (211,50) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 17. 11. 939 cuma günü saat 10,30 da belediye encümenine müracaatları. (5622) 15528

500 su saati alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Su idaresi için alınacak olan 7382 lira 50 kuruş kıymeti muhammeneli 500 adet su saati yeniden 45 gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 19.12.939 salı günü saat 11 de belediye encümeninde yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat (554) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 19.12.939 salı günü saat ona kadar teklif mektuplarını encümene vermeleri ilân olunur. (5596) 15559

2 memur alınacak

Belediye Reisliğinden :

Su İşleri İdaresi için (75) lira ücretli bir levazım ve bir müracaat memuru alınacaktır.

İstekliler arasında 8-11-939 tarihinde saat 17 de Belediye içtima salonunda müsabaka yapılacaktır. İstekliler 7-11-939 öğleye kadar aşağıdaki vesikaları Su idaresine vermelidirler.

1 — Pullu ve fotoğraflı bir istida
2 — Lise mezunu olduklarına dair vesika
3 — Hüsnühal şehadetnamesi
4 — Sıhhat raporu
5 — Yüksek mektebe devam etmiyeceğine dair bir teahhütname. (5619) 15568

Otomobil tâmir ettirilecek

Ankara Belediyesinden :

1 — Makam hizmet otomobilinde yaptırılacak tamirat on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (1700) liradır.

3 — Muvakkat teminat (127,50) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 17. 11. 939 cuma günü saat 10,30 da belediye encümenine müracaatları. (5620) 15569

Şose inşaatı ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Trakyada (İstanbul - Stranca - Saray) (Poyralı - Demirköy) (Tekirdağ - Gelibolu iltisakı) ve (Hadımköy - Çatalca - Çerkesköy) yolları inşaatı ayrı ayrı olarak ve pazarlık suretiyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Her yolun keşif bedeli ile muvakkat teminat miktarı ve pazarlık tarihleri ayrı ayrı aşağıda gösterilmiştir:

Yolun ismi	Keşif bedeli Lira	K.	Muvakkat teminat Lira	K.	Pazarlığın yapılacağı gün ve saat
A - İstanbul - Stranca - Saray yolu	1.576.630.	43	61.049	00	6.11.939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 10 da
B - Poyralı - Demirköy yolu	383.753.	23	19.100	13	6.11.939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 16 da
C - Tekirdağ - Gelibolu iltisak hattı	495.627.	60	23.575	10	7.11.939 tarihine müsadif salı günü saat 10 da
D - Hadımköy Çerkesköy yolu	455.282.	00	21.961	28	7.11.939 tarihine müsadif salı günü saat 16 da

3 — Bu yolların pazarlıkları Nafia Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği eksilme komisyonu odasında yapılacaktır.

4 — Talipler, bu dört yol işinden (İstanbul - Stranca - Saray) yolu evrakını 50 lira, (Poyralı - Demirköy yolu) evrakını (19,20) lira ve (Tekirdağ - Gelibolu iltisak yolu) evrakını (24,78) lira ve (Hadımköy - Çerkesköy yolu) evrakını da (22,76) lira mukabilinde adı geçen reislikten alabilirler.

5 — İsteklilerin pazarlık tarihinden en az beş gün evel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu gibi inşaatı yapabileceklerine dair müteahhitlik ehliyet vesikası talep etmeleri lâzımdır.

6 — Pazarlığa iştirak edecek taliplerin, beşinci maddede bahsedilen vesika ile ticaret odası vesikası ve teminat mektupları ile birlikte muayyen gün ve saatte komisyon reisliği odasında bulunmaları muktezidir.. (5401) 15418

ZİRAAT VEKÂLETİ

Pulluk, Diskharo ve Mibzer alınacak

Ziraat Vekâletinden :

Ziraî kombinalar ihtiyacı için kapalı zarf usuliyle 30 adet Mibzer, 15 adet 5 Diskli, 15 adet 6 Diskli pullukla 30 adet Diksharo satın alınacaktır.

1 — Mibzerin beherine 675,5 Diskli pulluğun beherine 600,6 Diskli pulluğun beherine 750 ve Diksharonun beherine de 350 lira kıymet tahmin edilmiştir.

2 — İhale 14 birinci kânun perşembe günü saat 15 de Ziraat vekâleti binasında müteşekkil satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — 30 adet Mibzeriçin 1519 lira 15 adet 5 Diksli pulluk için 675,15 adet 6 Diksli pulluk için 844 ve 30 adet Diksharo için 788 lira muvakkat teminat verilecektir.

4 — Bu makinelere ait idarî ve fennî şartnameler ziraî kombinalar müdürlüğünden parasız olarak verilir.

5 — İsteklilerin kapalı zarflarını 14 Brinci kânun perşembe günü saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve saat 15 de 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte komisyonda hazır bulunmaları (4968) 15148

Yulaf alınacak

Etlikte Bakteriyoloji ve Seroloji Müessesesi Direktörlüğünden :

1. — Müessesede mevcut serom hayvanatı için asgari 60,000 azami 80,000 kilo yulaf pazarlığa çevrilmiştir.

2. — Tahmin edilen bedeli 5600 liradır.

3. — İlk teminat 420. lira olup Banka mektubu veya vezne makbuzu ve hazine tahvili teminat olarak kabul edilir Tahvillerin de hazineye teslimi şarttır.

4. — İhalesi 2-11-939 perşembe günü saat 15, dedir. Şartnamesi müessese Direktörlüğünden bedelsiz olarak verilir.

5. — 2490 sayılı kanunda yazılı şartları haiz olan isteklilerin muayyen olan gün ve saatta Ziraat Vekâleti muhasebe Müdürlüğünde müteşekkil satın almak komisyonuna müracaatları. (5280) 15221

Muhtelif ecza alınacak

Ziraat Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

(50 ton arsenikiyetii sut, 50 ton şuvayn fürt yeşili (Uranya), 20 ton arsenikiyeti rassas, 100 ton karbolineum ve 750 adet adi sırt pülverizatörü satın alınacaktır.)

1 —50 ton arsenikiyetii sut, 50 ton şuvayn fürt yeşili (Uranya), 20 ton arsenikiyeti rassas, 100 ton karbolineum ve 750 adet adi sırt pülverizatörü kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — Arsenikiyeti sudun beher tonunun muhammen bedeli 350 lira, şuvayn fürt yeşili (Uranya))nın 550 lira, arsenikiyeti rassasın 350 lira, karbolineum 200 lira ve pülverizatörlerin beher adedinin 16 liradır.

3 — Arsenikiyetii sudun muvakkat teminatı (1312,5), şuvayn fürt yeşilinin (2062,5), arsenikiyeti rassasın (525), karbolineumun (1500) ve pülverizatörlerin (900) liradır.

4 — Münakasa müddeti 23.10.1939 dan itibaren (45) gündür. Arsenikiyetii sut, şuvayn fürt yeşili ve arsenikiyeti rassasın münakasası 7.12.1939 tarihine müsadif perşembe günü ve karbolineumla adi sırt pülverizatörlerinin münakasası 8.12.1939 tarihine müsadif cuma günü saat 15 te Ziraat Vekâleti binasında satın alma komisyonunda yapılacaktır.

5 — Şartnameler Ankarada Ziraat Vekâleti satın alma komisyonunda İstanbul ve İzmirde ziraat müdürlüklerinde parasız olarak verilir.

6 — Bu mevat ve malzeme ayrı ayrı veya toptan bir talip uhdesine ihale edilebilir.

7— Bu işe taliplerin muvakkat teminat mektupları veya makbuzları ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ve teklif mektuplarını havi kapalı zarfları münakasası saatinden bir saat önceye kadar komisyona vermeleri ve saat on beşte komisyonda hazır bulunmaları (5388) 15402

Ziraat makinisti alınacak

Ziraat Vekâleti Ziraî Kombinalar Kurumu Müdürlüğünden :

1 — Kurumumuzca tatbik edilmekte olan köy kalkınması işlerinde istihdam edilmek ve motor, ziraat makinistliği ve makine tamirciliğinden imtihan edilmek suretiyle 60-80 lira aylık ücretle 10 adet ziraat makinisti alınacaktır.

2 İsteklilerin Ankarada Yenişehirde meşrutiyen caddesi köşesinde ziraî konminalar kurumu müdürlüğüne 15.11.1939 tarihine kadar müracaatları ilan olunur. (5519) 15466

MALİYE VEKÂLETİ

Eski paralar hakkında

Maliye Vekâletinden :

1 — 2257 numaralı madeni ufaklık para kanunun sekizinci maddesi mucibince mevkii tedavülden kaldırılan eski bronz beş ve iki buçuk kuruşluklarla nikel bir kuruşluklar 31 K. evel 1939 tarihinden sonra devlet borçlarına mukabil gerek malsandıkları ve gerekse Hazine veznedarlığını ifa eden ve ziraat bankalarınca dahi kabul edilmiyecektir.

Binaenaleyh ellerinde bu nevi para bulunanların bunları mezkûr tarihe kadar devlet borçları mukabilinde malsandıklariyle merkez ve ziraat bankası şûbesine yatırmaları ilân olunur. (5059) 15228

D. DEMİRYOLLARI

Ateş tuğlası alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 11648 lira olan 73 kalem lokomotif ateş tuğlası 22.11. 1939 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 873,60 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşa'da tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (5600) 15556

Cümhuriyet Merkez Bankasının 28 B. Teşrin 1939 vaziyeti

AKTİF :

		Lira	Lira
Kasa :			
Altın: Safi kilogram	15.500,313	21.802.430,68	
Banknot		14.607.100,—	
Ufaklık		1.552.870,13	₺ 37.962.400,81
Dahildeki Muhabirler :			
Altın: Safi kilogram	678,111	953.816,81	
Türk lirası		318.467,94	1.272.284,75
Hariçteki Muhabirler :			
Altın safi kilogram :	10.010.238	14.080.200,14	
Altına tahvili kabil serbest dövizler		17.920,13	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri :		2.830.845,46	₺ 16.928.965,73
Hazine Tahvilleri :			
Deruhte edi. evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—	
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat		17.307.666,—	141.440.897,—
Senedat Cüzdanı :			
Ticarî senetler		202.906.315,28	202.906.315,28
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :			
A — (Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı Esham ve Tahvilât (İtibarî kıymetle)		47.630.464,97	
B — Serbest esham ve tahvilât		7.560.191,08	₺ 55.190.656,05
Avanslar :			
Hazineye kısa vadeli avans		7.406.000,—	
Altın ve döviz üzerine		9.454,22	
Tahvilât üzerine		7.837.421,66	15.252.875,88
Hissedarlar :			4.500.000,—
Muhtelif :			17.881.397,40
Yekûn :			493.335.792,90

PASİF :

		Lira	Lira
Sermaye :			15.000.000,—
İhtiyat akçesi :			
Âdi ve fevkalâde		4.217.134,25	
Hususî		6.000.000,—	₺ 10.217.134,25
Tedavüldeki Banknotlar :			
Deruhte edilen evrakı nakdiye		158.748.563,—	
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat		17.307.666,—	
Deruhte edi. evrakı nakdiye bakiyesi		141.440.897,—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen		17.000.000,—	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazedilen		136.000.000,—	294.440.897,—
Türk Lirası Mevduatı :			31.762.802,88
Döviz Taahhüdatı :			
Altına tahvili kabil dövizler		2.610,78	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri		40.061.120,74	40.063.731,52
Muhtelif :			101.851.227,25
Yakûn :			493.335.792,90

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren : İskonto haddi %4 Altın üzerine avans %3

ŞAKİR ZÜMRE

TÜRK SANAYİİ HARBİYE ve MADENİYE FABRİKASI

HALİÇ - KARAAĞAÇ - İSTANBUL

TELEFON: 43214 TEL. ADRESİ: ZÜMRE

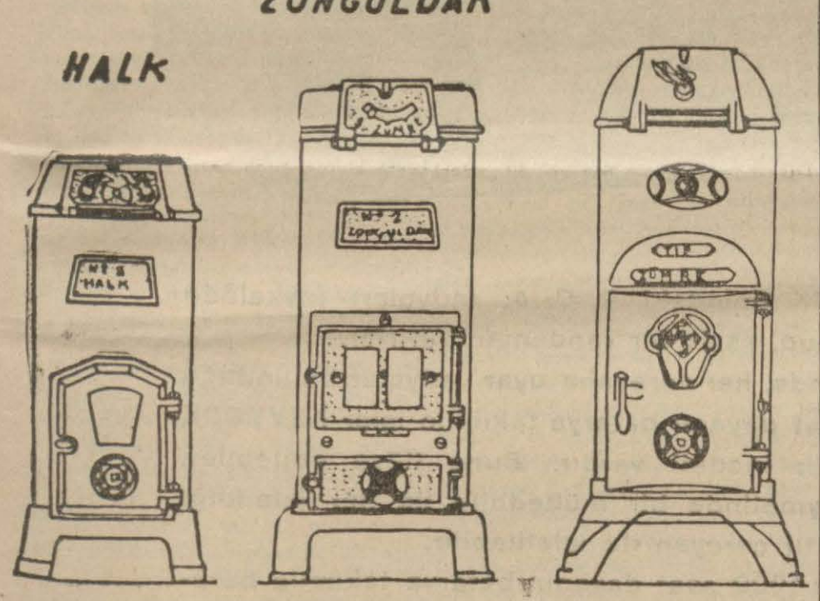

KÖMÜR SOBALARI

Memleketimizin ilk soba fabrikasının 15 senelik tecrübesi mahsulüdür.

KULLANIŞ - KONFOR - EKONOMİ - UCUZLUK

Her cins kömürü kolaylıkla yakar.

Bütün zevkleri okşayacak evsafta ve muhtelif tiplerde sade, kromlu ve emaye cinslerde oda, salon, apartman, dershane ve koğuşların teshinini temin edecek eb'adda sobalar.

YENİ KATALOKLARIMIZI İSTEYİNİZ. 7257

OPTA RADYOLARI

Şık aile salonlarını süsleyen zarif, sağlam, ucuz OPTA radyolarını, her çeşit radyo lamblarını ve yedek aksamını ancak müessesemizde bulabilirsiniz.

M. ve A. Hanef Kardeşler. Yeni Hal karşısı Telefon: 3150
Telgraf: Hanef, Ankara 4066

10 dökümcü alınacak

Demir ve tahta fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Adapazarında bulunan Fabrikamız dökümhaneleri için on adet dökümcüye ihtiyaç vardır. İsteklilerin sarih tercümei hâl ve bir kıt'a fotoğrafla Deta Adapazarı adresine tahriren müracaatları. 4097

D. HAVA YOLLARI

Memur alınacak

Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğünden :

İdaremiz kadrosunda 20,25, 30 lira maaşlı ve 80 lira ücretli memurluklarla 200 lira ücretli ingilizce mütercimliği münhaldir.

Memurin kanununun 4 üncü maddesindeki vasıfları haiz olan talipler arasında 10.11.1939 cuma günü saat 14 te müsabaka imtihanı yapılacağından isteklilerin en geç 9.11.1939 akşamına kadar istida ve vesikalarını umum müdürlüğümüze göndermeleri ve müsabaka günü de Ankara merkez postanesi önünden saat 13,20 de kalkacak otobüsle dairemize gelmeleri

(5450) 15410

KİRALIK

Yenişehir Meşrutiyet caddesinde güzel manzaralı ve kaloriferli yedi odalı bir kat kiralıktır. İsteklilerin aynı caddede 32 numaraya müracaat etmeleri. 4057

T. C. Ziraat Bankasından

Satılık anbalaj kâğıdı ve çinko parçaları

Bankamızda mevcut tahminen bin kilo kadar anbalaj kâğıdı ile bir miktar hurda çinko satılacaktır. Almak istiyenlerin 6-11-939 pazartesi günü saat 17 buçuğa kadar bankamıza müracaatları. 4075

Doktor aranıyor

Etibanktan :

Bankamızın Niğde Vilâyetinin çiftehan kazası dahilindeki Bolkardağı simli kurşun işletmesi için bir doktor alınacaktır.

İsteklilerin şeraiti öğrenmek üzere şahsen veya tahriren Eti Bank Umum Müdürlüğüne müracaat etmeleri (5582) 15523

Pek yakında
SAMİMİ ANLAŞMA

ULUS — 20. inci yıl. — No: 6556

İmtiyaz Sahibi
İskender Artun
Umumî Neşriyatı İdare Eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Müessese Müdürü: Naşit ULUG
ULUS Basımevi ANKARA

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan :
Bir defa için 30 Kuruş
İki defa için 50 Kuruş
Üç defa için 70 Kuruş
Dört defa için 80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ, 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.

Dört satırdan fazla her satır için beher seferine ayrıca on kuruş alınır.

Küçük ilânların 120 harfi geçmemesi lâzımdır. Bu miktarı geçen ilânlar ayrıca pul tarifesine tâbidir.

Satılık :

Satılık Apartman — K. oğlan caddesinde altında 4 dükkânlı ayda 520 lira icarlı. Sanayi caddesi. No: 82 Tl: 1953 3929

Acele satılık — Ceviz kaplama çok az kullanılmış yatak odası takımı, Yenişehir Selânik cad. Park Ap. daire 5 her gün saat 18-20.30 kadar gösülebilir. 3980

Satılık — Kavaklıdere Güven evlerinden kârsız konforlu ev yüzde ellisi peşin diğeri 12 senede ödenecek. Sanayi cad. No: 82 Tel:1953 4026

Satılık hisse — Yapılmakta olan bahçeli evlerin her tipinden satılık hisseler. İstanbul pasta salonu yanında Senayi cad. No: 82 Tel: 1953 4027

Satılık arsa — Etlik aşağı Eğlencede 10 dönüm gayet ucuz fiyatla. Sanayi cad. desi No: 82 Tel: 1953 4028

Satılık Köşk — Keçiören asfalt yol üzerinde 1700 M. arsasiyle bağlı tatlı sulu, Senayi caddesi No: 82 Tel: 1953 4029

Acele satılık arsa — İstasyon arkasında asfalta yakın 775 M/2 arsa uygun fiyatla verilecek. Tel: 1538 4060

Satılık hisse — Yapılmakta olan küçük evlerden C. F. tipinde satılık hisse var. Tel: 1538 4061

Acele satılık arsa — Çankırı caddesinde (48) M. yüzlü 1062 M/2 arsa ucuz verilecek. Tel: 1538 4062

Satılık Apartman — Ankaranın her semtinde istenilen bedelle ev, apartman vardır. Tel: 1538 4063

Satılık Otomobil — Çok yeni kübik kapalı spor 4 şişe ile 160 kilometre yapan Ford otomobili âzimet dolayısiyle satılıktır. Tel: 3322 ye müracaat . 4100

Kiralık :

Kiralık Konforlu Daireler — Yenişehirde Yüksel caddesinde Mimar Kemal mektebi karşısında yeni yapılan apartmanın beşer odalı ve her türlü modern konforu havi kaloriferli daireleri kiralıktır. Her gün saat 10 ilâ 18. Telefon: 2497 3963

Kiralık — Yenişehirde Meşrutiyet caddesi Konur sokak No. 18. Geniş 4 oda 1 hol çok kullanışlı. Üst kata müracaat. 3966

Kiralık ucuz Daireler — Maltepede iki oda bir hollü bir oda bir hollü kullanışlı iki daire, Görmek için Maltepede sebzeci Rüştüye fiyat için Telefon 1440 3967

Kiralık — Bakanlıklar karşısı Akay sokak 10 numarada 7 oda bodrum katı vesair konforlu müstakil bir ev. İçindekilere her gün 14 e kadar müracaat. Telefon 5575 4006

Kiralık — 3 oda bir mutfak müstakil üst kat elektrik ve suyu var. Rus sefareti karşısı No. 58 Telefon: 3271 Mustafa Duru. 4008

Kiralık — Bahçeli evler D. 4 tipi 30 numaralı ev, mazbut beş oda muşamba döşeli bütün konforu haiz. Telefon: 1287 4012

Kiralık daire — Maltepe son durak asfaltta 4 No.lu apartmanın üst katında 3 oda 1 hol 1 hizmetçi odası konforlu 2 daire kiralıktır. İçindekilere müracaat. 4016

Kiralık — Ehven fiyatla üç odalı daire Yenişehir tren köprüsü yanı Telgaza giderken İlkiz sokak No. 20 Mahir Esen apartmana müracaat. 4040

Kiralık güzel odalar — Güven meydanına yakın güneşli havadar güzel manzaralı odalar müsait kira ile. Selânik caddesi No. 16 4041

Kiralık — Sağlık Bakanlığı karşısında Çagatay sokak 22 Akkaya Ap. da 3 odalık daire. 4054

Kiralık — Yenişehir Meşrutiyet cad. güzel manzara ve kaloriferli 7 odalı bir kat. İsteklilerin aynı cad. de No. 32 ye müracaatları. 4058

Kiralık — Bilhassa yazıhane veya pansiyon için elverişli Ankara postane caddesi Mermer Yuva Apt'da 4 numaralı daire ma kat kaloriferi devren kiralıktır. Kat kaloriferi ehven şeraitle devrolunur. İçindeki müracaatları. Tel: 2999 4072

Kiralık daire — Yenişehir Demirtepe Urunç sokak No. 2/1 apartmanın birinci katı: 4 oda, hol, banyo, v. s. her zaman görülebilir, Tel: 1348 4078

Kiralık oda — Mobilyalı ve banyolu bir oda kiralıktır. Işıklar Cad. Ötkü sokak No: 2 de birinci kat saat 5 - 7 arası müracaat. 4079

Kiralık — 2 odalı daire: Samanpazarı kurşunlu cami karşısı No: 84 Alim B. Ap. havagazı ve sairesi tamam. Kapıcıya müracaat. 4080

Ucuz kiralık daireler — Yenişehir Adakale sokağında (Yüksel Cad. yanında) No: 16 Şefik BİLKUR apartmanında 4 oda ve geniş balkonlu daire ucuz kiralıktır. Tl: 3972, 3978 4081

Kiralık daire — Yenişehir Demirtepe ekonomi sokak No. 21 A 3 oda, banyo, mutfak helâ, balkon, müracat D. D. yolları mağaza şefi Tl: 1797 4085

Kiralık Apartman — Geniş 4 oda v. s. sabit 2 gardorp 1 büfe tam konfor cihaz ve tesisatı. Fevkalâde nezaret İç Bakanlık Kızılırmak sokak 4 Tl: 6046 4086

Kiralık — Bahçe içinde üç ve dört odalı ve birer hollü muşambalı ve konforlu elektrik, havagazı, su ve sair müştemilâtı havi iki daire kiralıktır. Selânik caddesi No. 58 içindekilere müracaat. Tel : 3115 4094

Kiralık — Dikmen yukarı Öveç 19-2 asfalta yakın elektrikli manzaralı geniş üç odalı kâgır alt kat müsait kira, Tel: 3031-256 İ. Soykan. 4095

Kiralık — Kavaklıdere Güven evleri No. 31 müstakil 6 oda 2 hol konforlu ev ile ayrıca 3 oda bir hol müstakil ev otuz liraya kiralıktır. İçindekilere müracaat. 4096

Aranıyor :

Müstakil ev aranıyor — Genç bir diplomat 6 odalı veya daha ziyade müstakil ev aramaktadır. Tel: 1937 3960

Aranıyor — Temizlik yapacak bir kadına ihtiyaç vardır. Sakarya eczanesine müracaat edilmesi. 4084

Ev Aranıyor — Altı ilâ on büyücek odayı ve bilcümle modern tesisatı muhtevi bahçeli ve garajlı bir villâ kiralanacaktır. Kira miktarını da bildirmek suretiyle vaki olacak tekliflerin Ulusta (Villâ) rumuzuna tahriren bildirilmesi. 4084

Aranıyor — Lisan bilen bir satıcı lâzım Almanca ve İngilizce bilmesi şart. Akba kitapevi Tel: 3377 4091

DAKTİLO KURSU

64 üncü devresine ikinci teşrinin ilk haftasında başlıyacaktır. (BİR) ayda diploma verilir. Belediye sırasında Hanef apart. No. 4 Tel: 3714

ZAYİLER

Zayi

Türk Ticaret (eski Adapazarı) Bankasının Adapazarı şubesinden satın almış olduğum - biri (iki), diğeri (sekiz) sehim bedeline mukabil - mezkûr şubeden verilmiş, ceman elli liralık *(29 kânunuevel 1931)* tarih ve (3849) ve *(24 mayıs 1932)* tarih ve *(3904)* numaralı iki kıta, adıma yazılı, makbuzu kaybettim. Gereklerine baş vurduğumdan bunların hükümsüz kaldığını ilân ederim.

Sıvas Vilâyeti mansup idare heyeti âzasından M. Rauf Demirtaş 4099

Zayi — 1335 senesinde Beşiktaş lisesinden almış olduğum tasdiknameyi zayi ettim; yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Eski talebeden 1 No. Hayreddin Uncuoğlu. 4092

Zayi — Çankırı Gazipaşa ilk okulundan aldığım tasdikname ile nüfus tezkeremi zayi ettim. Yenileri alınacağından hükmü yoktur. Nazire Suar. 4093

Zayi — Keskin kazası nüfus idaresinden aldığım nüfus kâğıdımla bunun için - de kayıtlı bulunan Konya 13 üncü alay - dan aldığım askerlik tezkeremi ve Ankara İsmet paşa ilk okulundan 930-931 yılında aldığım şahadetnamemi kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü olmadığı ilân olunur. Ankara Hacet tepe ilme sokak No: 23 Nuri oğlu 332 doğumlu Hüseyin Cahit Ünsal. 4098

Baklavada Fındık, Dondurmada Fındık, Çikolatada Fındık, Pastada Fındık, Çörekte Fındık, Her tatlıda Fındık, Cepte Fındık, Ayakta Fındık.....: bir hayattır: Kışın Fındıklı Çörek, yazın Fındıklı dondurma kuvvetin ÖZÜDÜR.

FINDIK SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ

YENİ SİNEMALAR *SUS*

BU GÜN BU GECE
3 VALS
Baş Rollerde
Yvonne Primtemps — Pierre Fersnay
Nefis dans ve müzikleri, şahane dekorlariyle emsalsiz bir eser
Seanslar:
14.45 - 16.45 - 18.45 - Gece: 21 de
Halk matinesi 12.15 de
FAN FAN KLODİNE

HALK
BU GECE 21 de
Bu senenin ilk türk filmi
ALLAHIN CENNETİ
Türkçe sözlü ve şarkılı
GÜNDÜZ
12 - 14.45 - 17.30 Matinelerinde
TARZAN ADASI
Korku dehşet ve heyecan kaynağı

BU GECE 20.30 da
ALLAHIN CENNETİ
Türkçe sözlü ve şarkılı
Yeni mevsimin ilk türk filmi
GÜNDÜZ
12 - 14 - 16 - 18 Matinelerinde
GAİP KIZLAR LİMANI
Baş Rollerde
Harry Carey — Judith Allen

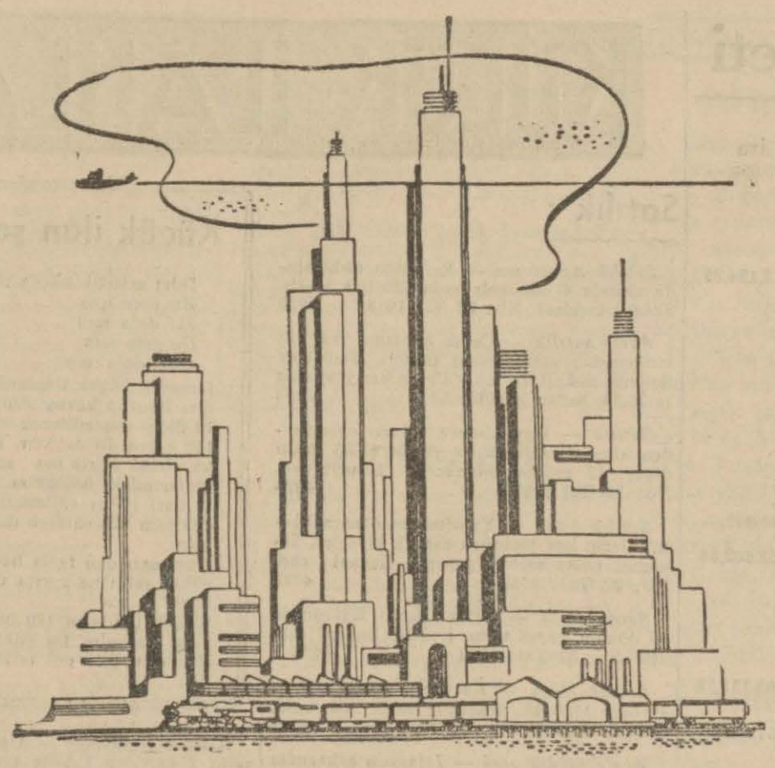

RCA 1940

YENİ "Neyork" RADYO TİPLERİNİ KIVANÇLA TAKDİM EDER

Her keseye uygun muhtelif çeşit radyo lüzum eder. R. C. A. radyolarının, pahalıları gibi, ucuz fiatlıları dahi, yüksek kalite itibarile biribirlerine benzerler.

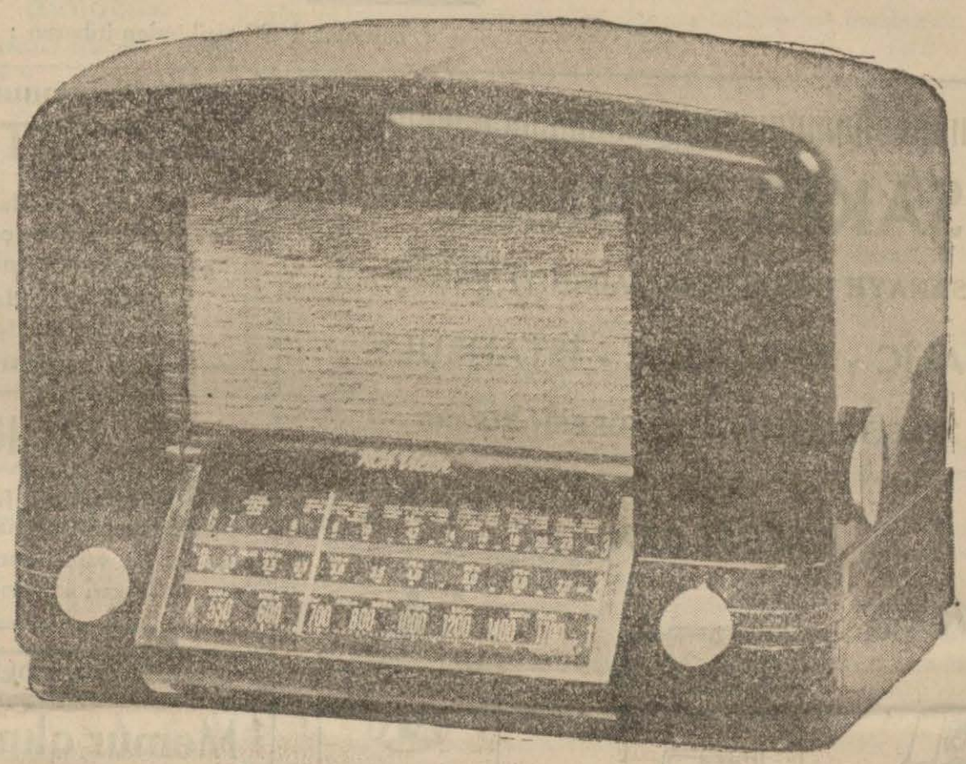

Yeni R. C. A. 1940 NEVYORK modelleri, Nevyork dünya sergisinde teknik, güzellik, fiat itibarile R. C. A. tarihinde kazanılan tekmil rekorları kıran, muazzam bir muvaffakiyet elde ettiler.

NEVYORK serisi radyoları, R. C. A.'nın şimdiye kadar imal ettiği radyo çeşidinin en mütekâmilidir.

Bunlar arasında, icabında elektrik cereyanile işletilebilir bataryalı yeni bir ahize vardır ki, behemehal büyük bir heyecan tevlit edecektir.

Bu harikulâde radyoların tecrübesini isteyiniz. Size en uygun olanını behemehal seçeceksiniz.

★ NEVYORK tipindeki R. C. A. radyoları fevkalâde güzel olup, eşsiz bir randeman verirler.
Bunlar arasında, her cereyana uyar radyolar bulunduğu gibi 1200 saat dayanır batarya takımile işler NEVYORK B tipinde bir modeli vardır. Buna ilâve edilebilen 25,— lira kıymetinde bir mübeddile ile her istendiği anda alternatif cereyan ile işletilebilir.
Bu radyonun 1200 saat dayanır batarya takımile beraber peşin satış fiatı 120, - liradır.

1940 RCA RADYOLARI

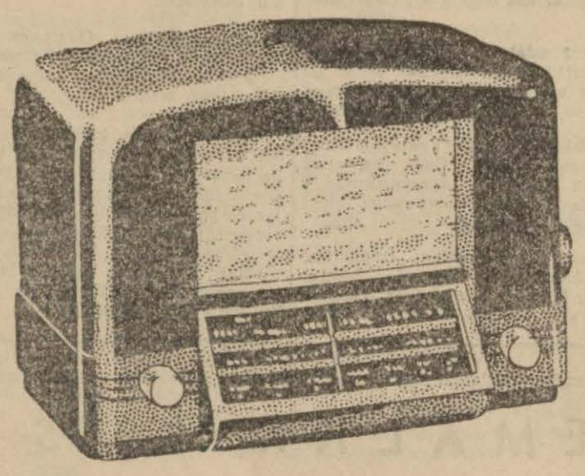

RCA Nevyork 5 Modeli
5 LÂMBALI

Teknik noktai nazardan bir şaheserdir. Ebonitten güzel bir mahfaza içinde bulunur. 13, 16, 19, 25, 31 ve 49 metrelik tekmil beynelmilel dalgalarını mükemmel alır.

Orta ve uzun dalgalarını, kabili ictinap olmayan asgarî pürüz ile alır.

Peşin Satış Fiyatı T. L. 90

RCA Nevyork 6 Modeli
6 LÂMBALI

Ebonitten mahfazası, geniş eb'attadır. Yüksek frekans bir lâmbası sayesinde, tekmil dalgaları daha mükemmel ahzeder. Bilhassa, 13, 16, 19, 25, 31 ve 49 metrelik kısa dalgaları mümkün olduğu kadar az parazitle ahzeder.

Peşin Satış Fiyatı T. L. 135

BOURLA BİRADERLER İSTANBUL - ANKARA - İZMİR